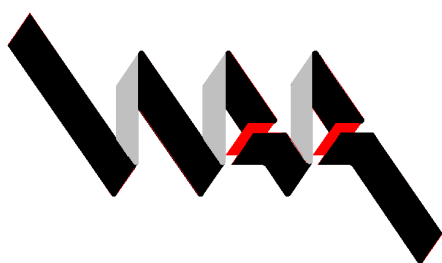

Voorjaarsnota 2019 (Primaire begroting 2020) Gemeenschappelijke Regeling WAA

Werkvoorzieningschap
Aanvullende
Arbeid **V**enlo e.o.

Venlo, 27 maart 2019

Inhoudsopgave

Bericht van het Dagelijks Bestuur	5
1. Management summary	5
2. Doelstelling WAA	11
3. Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau	11
4. Beleidsvisie van het bestuur	11
5. Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling	13
6. Ontwikkelingen in de Wsw	13
7. Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid	14
8. Voorstel tot vaststelling van de begroting	16
Begroting	17
Programmaverantwoording	17
1. Algemeen	17
2. Sociaal beleid	18
3. Financieel beleid	18
4. Toekomstverwachting	20
Overige paragrafen	29
1. Weerstandvermogen en risicobeheersing	29
2. Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing	29
2.1 Risico's voor Schap als publiekrechtelijke organisatie	29
2.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap	31
3. Onderhoud kapitaalgoederen	32
4. Financiering	32
5. Verbonden partijen	36
6. Lokale heffingen	36
7. Grondbeleid	36
Overzicht van baten en lasten begroting 2020	37
Kasstroomoverzicht	40
Toelichting op de programmabegroting	41
Taakvelden	44
Kengetallen	44

Bericht van het Dagelijks Bestuur

1. Management summary

Voor u ligt de primaire begroting 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (hierna te noemen WAA of Schap). Deze begroting is opgemaakt conform de vanaf 2005 verplichte verslaggevingsvoorschriften voor een Gemeenschappelijke Regeling (BBV).

Nadrukkelijk dient, idem als in alle jaarrekeningen en begrotingen vanaf 2018, ook in deze gehele begroting 2020 rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van alle jaren t/m 2017 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren vanaf 2018 en verder, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA de Wsw uitvoert, vanaf 2018 fors lager is dan in voorgaande jaren. Er is nl. vanaf 1-1-2018 geen sprake meer van een integrale maar van een deuluitvoering van de Wsw voor de gemeenten via WAA. Dit omdat gemeenten vanaf 1-1-2018 zélf aan de lat staan voor de uitvoering van het beschutte deel van Wsw.

Algemeen

De primaire begroting 2020 is, idem als de begrotingen vanaf 2015, naast de algemene uitgangspunten van de in 2015 ingevoerde Participatiewet, opgesteld in lijn met de strategische koers zoals die is verwoord en vastgelegd in de documenten "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan het strategische koersdocument "Samen Anders!" incl. de updates en aanscherpingen van de koers zoals die zijn vastgesteld door het Bestuur in december 2015, juli 2016, december 2016 en maart 2017 voor WAA overall. De beleidslijnen en Bestuurlijke besluiten die hieruit volgen, zijn voor WAA ook in deze begroting kader stellend.

De koers van WAA die onder "Samen Anders!" is ingezet, loopt door en zorgt onveranderd voor een forse verandering in de Wsw populatie van WAA

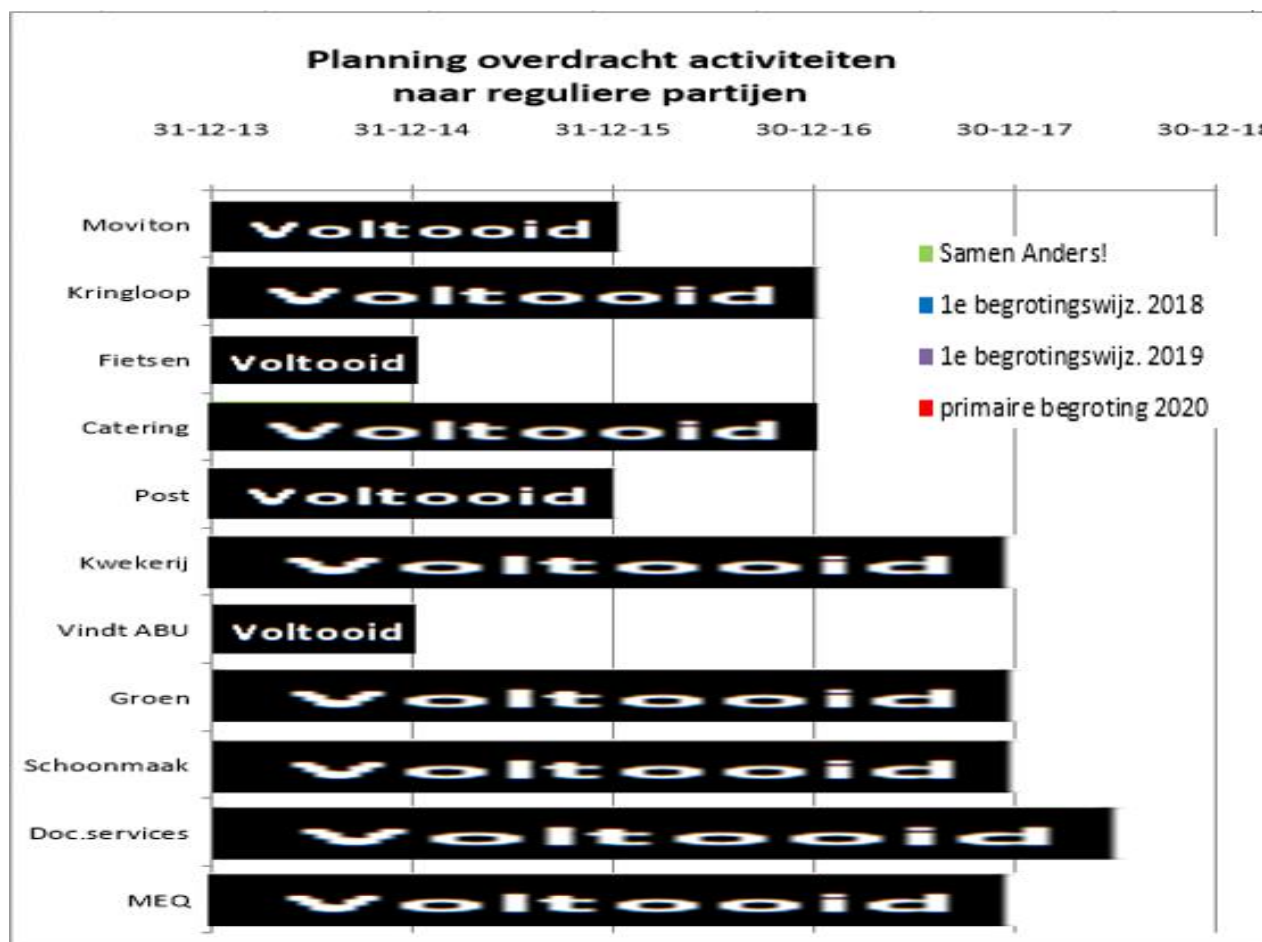
Vanaf 2015 richt WAA zich, conform bestuurlijke besluitvorming, alleen op de uitvoering van de Wsw en nadrukkelijk niet op het bedienen van de brede doelgroep die onder de Participatiewet valt. Als gevolg van het sluiten van de Wsw-regeling op 1-1-2015, was er eind 2014 sprake van een zgn. laatste kans om in de Wsw te komen en als gevolg daarvan sprake van een hausse aan aanmeldingen voor de Wsw. Vanaf 2015 is de regeling gesloten en krimpt de Wsw-populatie van WAA jaarlijks. In de jaren tot en met 2017 was er sprake van een verhoogde jaarlijkse krimp van ongeveer 4% tot 6% per jaar. Dit omdat veel instromers van het laatste moment, uiteindelijk toch niet in staat en/of bereid bleken tot passende arbeid onder de Wsw en uiteindelijk toch weer uitstroonden uit de Wsw. Vanaf 2018 vlakt dit effect af en is zichtbaar dat de krimp minder wordt. In deze begroting is over de periode 2020-2023 rekening gehouden met een jaarlijkse krimp van ongeveer 2% tot 3% per jaar.

Naast een natuurlijke krimp in de gehele Wsw populatie, zijn vanaf 1-1-2018 de gemeenten zélf verantwoordelijk voor het uitvoeren en organiseren van passend werk voor een belangrijk deel van de gehele Wsw populatie zijnde de Wsw doelgroep Beschut (loonwaarde tot 40%). Dit doen gemeenten o.a. middels onder regie en verantwoordelijkheid van gemeenten vallende concepten zoals Werken in Buurten. Het Beschut werken is derhalve bij WAA vanaf 2018 volledig afgebouwd. Het Schap, en in haar verlengde WAA groep nv, dragen vanaf 1-1-2018 derhalve niet meer financieel noch inhoudelijk zorg voor de uitvoering van de Wsw resp. het materiële werkgeverschap voor het Beschutte deel van de Wsw doelgroep maar fungeert nog slechts als formele werkgever en basis HRM/payroll dienstverlener hiervoor. In het verlengde hiervan is WAA met ingang van 1-1-2018 als sociaal duurzaam detachingsbedrijf alleen ingericht op de uitvoering van de Wsw voor sec personen uit die doelgroep met een loonwaarde van 40% of hoger (zgn. niet-beschutte deel van de Wsw).

..... en voor een sterke verandering in de aard en omvang van de bedrijfsactiviteiten van WAA.....

Als onderdeel van het beleidsplan Samen Anders! heeft WAA en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv zich gericht op het omvormen van WAA van een bedrijf met een veelvoud aan eigen productmarktcombinaties in en onder eigen regie, naar een sociaal duurzaam detachingsbedrijf. Belangrijk en wezenlijk onderdeel van deze transformatie was het gecontroleerd en geconditioneerd vervreemding van eigen activiteiten en omvorming van de organisatie tot een sociaal duurzaam Sw-detachingsbedrijf. Een omvangrijk proces dat met de vervreemding van de laatste eigen activiteiten per medio 2018 en de daarop volgende verhuizing van WAA van het eigen industriële complex aan de Edisonstraat naar een nieuwe, gehuurde kantoorruimte aan de Prinsessesingel te Venlo eind 2018 in zijn geheel is afgerond.

In onderstaand schema is de afgeronde vervreemdingskalender in zijn geheel weergegeven:

Vanaf begin 2019 is zo een nieuwe situatie ontstaan waarin de organisatie langzaam maar zeker in een meer stabiele eindfase en geleidelijke maar permanente krimp terecht is gekomen. De positie binnen de koers is voor WAA vanaf 2019 te typeren als "steady as she goes". De WAA organisatie staat en is vanaf 2019 te typeren als "een stabiel verder krimpende sociaal duurzame detachingsorganisatie voor sec de Wsw". WAA is echter ook een organisatie die, in lijn met haar omgeving, niet stil staat en die vanaf 2019 bezig is het proces van duurzaam plaatsen van Wsw medewerkers in een reguliere bedrijfssetting verder te optimaliseren. Vanaf 2019 is alles erop gericht de organisatie en haar processen verder te finetunen. Daarnaast wordt gewerkt aan een cultuurverandering van inspanningsgericht naar resultaatgericht middels het programma "Eigenaarschap". Het programma kent de volgende onderwerpen "Ik ga voor WAA", "Ik ben resultaatgericht.....", "Ik verbind...." en "Ik ben verantwoordelijk."

..... en dat betekent voor de eigen WAA organisatie.....

De WAA organisatie past zich, binnen haar mogelijkheden, in omvang jaarlijks zoveel als mogelijk aan in lijn met de jaarlijkse daling van het aantal Wsw-ers en krimpt derhalve ook jaarlijks. Deze beweging is vanaf 2013 al in gang gezet. Met name als gevolg van de overgang per 1-1-2018 van

de Beschutte groep Wsw-érs naar de gemeenten, is er in 2018 – met een uitloop naar 2019 – sprake geweest van een versnelde, sterke krimp. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een afbouw van de reguliere personeelsformatie van ongeveer 87 fte in 2013 naar ongeveer 40 fte in 2020. De met de (versnelde) afbouw gemoeide (eenmalige) frictiekosten worden conform wettelijke (verslaggevings-) voorschriften volledig gefinancierd uit een hiervoor gealloceerde bestemmingsreserve voor de hele periode van krimp. Deze afbouw is vooralsnog gerealiseerd met een minimum aan frictiekosten, door m.n. te sturen op natuurlijk verloop in regulier (staf)personeel in combinatie met reallocaties van bezetting resp. herverdelingen van taken en verantwoordelijkheden binnen de zittende organisatie. Hierdoor is er naar verwachting in 2020 maar ook in de komende jaren daarna, geen (aanvullende) dotatie aan deze bestemmingsreserve noodzakelijk, waardoor het financiële effect van deze beweging derhalve voor de begroting 2020 zeer beperkt is. De impact hiervan op het personeel en de WAA organisatie zélf is, los van de financiële kant van het verhaal, echter wel iets dat steeds en onverminderd een stempel blijft drukken op de organisatie WAA. Iets dat ook in 2020 maar ook de jaren daarna nog nadrukkelijke aandacht vraagt en ook verdient. De winkel is en blijft immers wel steeds open.....

De krimp van de WAA organisatie zal komende jaren doorgaan maar, als gevolg van een zgn. verdergaande economy of scale-effecten, is vanaf eind 2018 hier langzaam maar zeker wel “de rek eruit”. Het wordt meer en meer zichtbaar dat de krimp van de WAA organisatie minder snel kan gaan dan de (verdere) daling van de Wsw populatie. Vanuit budgettair oogpunt zoekt WAA hier steeds de grens op maar zal er nooit overheen (kunnen) gaan. Het feit dat WAA een publieke organisatie is die werkt met een kwetsbare doelgroep, zorgt hier voor een tegenwicht en natuurlijke balans.

..... en uiteindelijk leiden die ontwikkelingen samen tot een andere financiële exploitatie van WAA.

Het vervreemden van eigen, veelal hoogrenderend facilitair, werk heeft vanaf 2019 voor de beleidsmatig gewenste risicoreductie voor WAA overall gezorgd. Dit proces heeft wel gezorgd voor een per saldo lagere toegevoegde waarde. Een daling die door de eerder genoemde afstoting van eigen huisvesting en verhuizing van WAA naar een veel kleiner, gehuurd kantoor van WAA, en de forse krimp in regulier personeel, meer dan volledig gecompenseerd is door een daling in de exploitatielasten. Vanaf 2019 is het operationeel resultaat resp. de exploitatie als geheel in positieve zin beïnvloed.

De ontwikkelingen binnen de Participatiewet staan niet stil en blijven onveranderd het toekomstige beeld van de Wsw en derhalve ook WAA domineren.....

Het banenakkoord uit 2014 tussen de sociale partners waarbij over een langere periode ruim 200.000 extra banen in zowel de publieke als private sector moeten zijn ingevuld door mensen met een (dreigend) grote afstand tot de arbeidsmarkt, blijft komende jaren een main topic in de sociale agenda van het Rijk. Een beleid dat de beweging “van binnen naar buiten” stimuleert. Het blijkt in de praktijk echter lastiger om het te realiseren dan dat het rijk dat eerder dacht; werkgevers staan niet onwelwillend tegen het opnemen van meer mensen “met een vlekje” maar als puntje bij paaltje komt er toch vaak té forse barrières. Oorzaken zijn zowel financiële motieven als wettelijke kaders zoals o.a. de Wet Werk en Zekerheid én, last but not least, koud watervrees en onbekend- en onzekerheden t.a.v. werken met de doelgroep. Werkgevers zijn en blijven zeer terughoudend met het aannemen van mensen uit deze doelgroep. En áls werkgevers de stap toch durven te maken, vraagt men veelal forse garanties en grote (financiële) bijdragen van publieke partijen zoals gemeenten en UWV maar ook WAA om alle risico’s af te dekken. Opvallend hierbij is overigens dat niet alleen bedrijven maar ook gemeenten zich zeer terughoudend blijven gedragen als het gaat om uitvoering geven aan de afspraken uit het sociale akkoord en gehoor te geven aan de sociale agenda 2015-2025. Al met al ontwikkelingen die ervoor zorgen dat er meer en meer stemmen opgaan in Den Haag en omgeving om het eerder onder druk van het gentlemen’s agreement geparkeerde dwangmiddel van een quotum- met boetebeleid in combinatie met een wettelijke verplichting voor invullen van nieuw Beschut door gemeenten toch in te voeren. De voorzichtigheid van werkgevers die de stap wel durven te zetten onder de voorwaarde dat de risico’s worden afgedekt, is een risico voor de exploitatie van WAA. Dit risico zal niet afnemen gezien de verdere ontwikkeling van WAA in de richting van een sociaal duurzaam detachingsbureau voor Wsw-medewerkers. Maar ook een aspect wat meer en meer de bestuurlijke agenda’s binnen het sociale domein van gemeenten bepaalt.

..... en ook "meer met minder" blijft onveranderd het credo van het Rijk, edoch

In 2020 zal naar verwachting de door het Rijk al in 2014 aangekondigde jaarlijkse lineaire afbouw van de Rijksbijdrage per arbeidsjaar Wsw met € 550 naar € 22.700 voor het laatst toegepast worden. Door de stijging van de loonkosten Wsw onder invloed van CAO afspraken en door de te verwachten oplopende sociale lasten zoals pensioenpremies, zal het subsidietekort Wsw ook in 2020 weer verder oplopen. Ondanks dat het subsidietekort onder invloed van een per 1-1-2017 ingaande nieuwe fiscale tegemoetkoming voor lage lonen (zgn. Lage Inkomens Voordeel resp. LIV) en onder invloed van de in cao Wsw in 2016 gemaakte nieuwe afspraken tussen VNG en SZW t.a.v. een tegemoetkoming in de loonkostenstijgingen Wsw door (beperkte) indexatie van de Rijksbijdrage aan de loonkostenontwikkeling Wsw ter hoogte van de Loon- en Prijs Ontwikkeling decentrale overheden (zgn. LPO) gemitigeerd. Dit ondanks de LIV (fiscale tegemoetkoming voor lage lonen) en een lichte aanpassing van de rijksbijdrage ter hoogte van de loon- prijsontwikkeling voor decentrale overheden.

De subsidiekorting Wsw legt een grote financiële druk op gemeentelijke budgetten in het sociale domein. Een druk die in 2018, tegen de verwachtingen in, ervoor heeft gezorgd dat het Rijk deels overstag is gegaan en e.e.a. deels heeft gecompenseerd. Maar dit is naar verwachting eenmalig. Voor 2019 en volgende jaren is het nog maar afwachten. Of de LIV en de compensatie in de rijksbijdrage gehandhaafd blijft. Vooralsnog wordt in deze begroting uitgegaan dat het LIV-niveau van 2018 normatief is voor de komende jaren, maar gezien de consistentie van het Rijksbeleid rondom (fiscale en andere) vergoedingen voor Wsw arbeidskosten in de afgelopen jaren, ligt hier wel nadrukkelijk een risico. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparaagraaf in deze begroting.

Al met al heeft het Rijk haar credo uit 2007 in 2019 weer fors kracht bijgezet. Iets dat naar verwachting in 2020 niet anders zal zijn. Het is en blijft "meer met heel, heel veel minder" en de vraag of deze situatie nog houdbaar is voor zowel gemeenten, Wsw uitvoerder als het Rijk zelf is door gemeenten- met een grootschalig bestuurlijk manifest in 2017 van alle wethouders in Nederlands gemeenteland – al beantwoord! Er kunnen niet onbeperkt bezuinigingen voor de uitvoering van een Rijksverplichting uit het verleden over gemeenten worden uitgestrooid waar nauwelijks een beïnvloedbaarheid in zit, zo is immers de gangbare opvatting. Vooralsnog houdt het Rijk echter keihard voet bij stuk.

..... en dat betekent voor de toekomst van WAA.....

De Wsw is vanaf 2015 al een onderdeel van een bredere Participatiewet. Een kaderwet die nadrukkelijk gemeenten positioneert als centrale regie- en uitvoerder die verantwoordelijk is om al haar burgers en iedereen met een aftand tot de arbeidsmarkt zo snel als mogelijk weer een passende plek te geven in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving. Maatwerk en loonwaarde zijn hierbij kernbegrippen. Iets dat naadloos aansluit op de nieuwe WAA organisatie zoals die vanaf eind 2018 staat. De krimp in sw en de oplopende economy of scale effecten, in samenhang met de uitdagingen waarvoor gemeenten over de volle breedte staan vanuit de Participatiewet én de parallellen die er meer en meer zijn tussen Wsw en de andere doelgroepen binnen die Wet, hebben ertoe geleid dat de gemeente Venlo, als grootste belanghebbende gemeente binnen WAA, in december 2016 heeft aangegeven te gaan onderzoeken óf en zo ja, hoe, wat en waar het mogelijk zou zijn de uitvoering van de gehele Wsw vorm en inhoud te willen gaan geven binnen haar eigen gemeentelijke sociale domein. Een beweging die aansluit bij de beoogde doelstelling van een gemeenschappelijke doelgroepenbenadering voor een ieder met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en één totaal ontschot budget vanaf 2015. In het najaar 2017 is dit geuite voornemen door de gemeente Venlo voor het eerst door de gemeente Venlo intern nader onderzocht en aldaar uitgewerkt in een globale verkenning. De uitkomsten van deze verkenning geven een positieve richting aan, op grond waarvan eind 2017 door de gemeente Venlo is besloten e.e.a. verder te gaan onderzoeken in de vorm van een businesscase. Deze businesscase, inclusief een door een extern bedrijf hierop uitgevoerde second opinion, is eind 2018 intern bij de gemeente Venlo opgeleverd en geeft een bevestiging van het eerder globaal aangegeven positief resultaat. In 2019 wordt e.e.a. ter verdere besluitvorming binnen de gemeentelijke organisatie in Venlo verder belegd. Vervolgens kan en zal eea breder worden belegd onder de andere stakeholders bij WAA.

De uitkomsten van dit proces kunnen van majeure invloed zijn op zowel de aard en omvang als (toekomstige) continuïteit van zowel het Schap WAA Venlo e.o. (als gezamenlijke regievoerder voor de Wsw in de regio Venlo) en haar Wsw uitvoeringsorganisatie WAA groep nv c.a.

Ten tijde van de opmaak van deze primaire begroting 2020 is het besluitvormingsproces c.a. nog in volle gang en zijn de uitkomsten hiervan nog niet bekend. De mogelijke impact en verdere gevolgen van deze beoogde beweging zijn derhalve (nog) onbekend en in deze begroting als PM opgenomen.

..... *terwijl het economisch nog steeds goed gaat.*

De verwachting is dat er in 2019 en naar verwachting ook in 2020 sprake zal zijn van een algemene economische groei zowel globaal als in de EU als in Nederland. Deze sterke economie drijft echter maar deels op fundamenteel sterke macro-economische omstandigheden bij producenten en consumenten. Een weliswaar deels afgebouwd maar nog steeds ruimhartig monetair beleid vanuit de ECB is ook iets dat hieraan ten grondslag ligt. Het huidige economische klimaat biedt kansen voor WAA en haar gemeenten. Er is sprake van een forse vraag naar arbeidskrachten en in diverse sectoren zelfs een overspannen arbeidsmarkt. Dat geeft werkgevers minder keus en zet de focus van werkgevers sneller op alternatieven zoals werken met mensen uit de Participatiedoelgroep. En daar waar de vraag naar arbeid zorgt voor krapte op de arbeidsmarkt, komt ruimte voor loon- maar ook tariefsverhoging. Een risico maar ook kans in één voor WAA.

En ondanks dat het economisch steeds beter gaat en het Rijk stimulerende (belasting-) maatregelen neemt om m.n. de consumptie verder te laten groeien en het huidige sterke economische klimaat te behouden en zelfs verder te bevorderen, houdt de Rijksoverheid ook vast aan haar bezuinigingstargets op andere gebieden. Naar alle lagere overheden is en blijft het beleid "decentraal tenzij....", waarbij elke decentralisatie van rijkstaken naar lagere overheden steevast gepaard gaat met veelal forse kortingen op de hiervoor beschikbare middelen. Bezuinigingen zijn hierdoor voor lagere overheden een must. Zeker voor een bedrijf als WAA dat relatief veel detacheringen heeft lopen bij lagere overheden zoals scholen, gemeenten e.d., zorgt dit voor prijsdruk en druk op resultaten. Maar ook voor kansen omdat (semi-) overheden zoeken naar besparingsmogelijkheden via samenwerking met andere partijen en outsourcing van veelal licht facilitair werk. Werk dat juist bij veel mensen uit onze doelgroep past en dat waar momenteel een schrijnend tekort aan vakmensen is om dit werk te kunnen oppakken.

Bezetting Wsw voor 2020

Voor 2020 is onderstaande Wsw-bezetting voor het Schap en de (deelnemende) gemeenten geraamd:

gemeente	Raming aantal SE bij WAA geplaatst per gemeente 2020 (A)	Raming aantal SE beschut bij gemeenten geplaatst per gemeente 2020 (B)	Raming aantal totaal per gemeente 2020 (C=A+B)
Beesel	43,2	11,6	54,8
Bergen	57,8	27,3	85,1
Venlo	359,0	168,2	527,2
Niet deeln. gemeenten	0,0	0,0	0,0
totaal	460,0	207,1	667,1

*) Totaal taakstelling per gemeente is berekend o.b.v. financieringsmethodiek "werkgemeente" vanaf 1-1-2017 en o.b.v. extrapolatie van gegevens januari 2019 per gemeente met een uitstroom% van 2,8% voor 2019 en 2020.

Ten opzichte van 2019 daalt de totale bezetting SW bij gemeenten in 2020 verder. Dit omdat er sprake zal zijn van natuurlijke uitstroom terwijl er vanaf 1-1-2015 geen instroom meer is in de Wsw. Ten opzichte van Samen Anders! is er, evenals in de jaren t/m 2017, ook in 2020 sprake van een hogere Wsw bezetting omdat de uitstroom Wsw, zoals voorgenoemd, achterblijft bij eerdere verwachtingen.

Financiële samenvatting

Het **begrote** geconsolideerde concernresultaat 2020 komt uit op een tekort van € **2.657.000**. Dit is een verbetering t.o.v. de 1^e begrotingswijziging 2019 met € 665.000, dit vooral door lagere frictiekosten (ad € 0,7 mio). Het operationeel resultaat verbetert met € 0,1 mio en het subsidieresultaat Wsw daalt met € 0,2 mio.

Het geconsolideerde concernresultaat (Schap en WAA groep nv) van het resultaat van WAA wordt onderverdeeld in de netto kosten van Wsw arbeid en Wiw, Participatiebanen (zgn. subsidieresultaat Wsw resp. Wiw en Participatiebanen), de netto resultaten die voortkomen uit het organiseren en bieden van passende arbeid voor deze doelgroepen (zgn. operationeel resultaat) én de kosten verbonden aan de ombouw van WAA (frictiekosten ca. zoals opgenomen onder de diverse baten en lasten).

Schap + WAA groep nv geconsolideerd	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018*)	1e begrotingswijz. 2019	Primaire begroting 2020
Operationeel resultaat NV	420	549	748	752
Organisatiekosten Schap	-203	-149	-107	-87
Operationeel resultaat NV + Schap	217	400	641	665
Subsidieresultaat Wsw	-2.757	-2.409	-2.901	-3.010
Subsidieresultaat Wiw, Participatiebanen etc.	-236	-50	0	0
Frictiekosten	-433	-422	-989	-257
Saldo div.baten/lasten	2.560	502	-73	-55
Totaal concernresultaat geconsolideerd	-649	-1.979	-3.322	-2.657
Waarvan resultaat WAA groep nv	1.265	-1.366	-772	-500
Resteert resultaat WAA Schap	-1.914	-613	-2.550	-2.157

*) betreft voorlopige cijfers 2018

Het **operationeel resultaat** betreft het resultaat van WAA groep nv uit de omzet van bedrijfsactiviteiten minus de operationele kosten voor organisatie van passende arbeid. Het **subsidieresultaat Wsw** is het resultaat uit passende arbeid Wsw c.a. van de personeelskosten Wsw minus de rijksbijdrage Wsw. Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt is het subsidieresultaat Wsw in grote mate bepalend voor het exploitatietekort van het Schap (incl. resultaat van WAA groep nv). Het subsidieresultaat is **niet** beïnvloedbaar voor zowel WAA als gemeenten en een gevolg van externe factoren zoals cao en rijksbeleid.

Het begrote concerntekort voor 2020 van € 2.657.000 zal voor € 500.000 worden gedekt door de inzet van eigen vermogen door WAA Groep nv. Het resterende tekort van het Schap ad € 2.157.000 zal grotendeels worden gedekt door een bijdrage door de deelnemende gemeenten van € **1.775.000**. Voor een toelichting verwijzen we naar paragraaf 3 van deze begroting. Voor 2020 wordt o.b.v. de verwachte Wsw-bezetting per gemeente en de inwoneraantallen per gemeente op 1-1-2019, onderstaande verdeling van de totale bruto gemeentelijke verliesfinanciering naar de afzonderlijke deelnemende gemeenten geraamd:

Totaal te betalen gemeentelijke bijdragen (in Euro's x 1.000)	2020 begroting	2019 begroting na 1^e wijz.	2019 begroting voor wijz.	2018 werkelijk
Beesel	175	134	144	156
Bergen	217	161	172	202
Venlo (incl. Arcen en Velden)	1.428	1.050	1.125	1.242
Totaal voor bonus (bruto bijdrage)	1.820	1.345	1.441	1.600
Af: te verdelen bonus (in 2018 al verdeeld)	- 45	- 45	- 45	0
Totaal deelnemende gemeenten (netto bijdrage)	1.775	1.300	1.396	1.600

2. Doelstelling WAA

De doelstelling van WAA is het - voor en namens de deelnemende gemeenten - als Gemeenschappelijke Regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Participatiewet onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

3. Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

In de Participatiewet, en in het verlengde daarvan in de Wsw, is aangegeven dat de regie en uitvoering van deze wet en regelingen bij gemeenten ligt. De deelnemende gemeenten van het Schap bepalen in en middels het Schap een gemeenschappelijke koers voor de uitvoering van de Wsw resp. voor WAA. Het Schap WAA Venlo e.o., fungeert hierbij als het centrale beleidsorgaan en als steun- en coördinatiepunt voor de drie deelnemende gemeenten om de Wsw concreet vorm en inhoud te geven. In het verlengde is de 100% deelneming en uitvoeringsorganisatie WAA groep nv, voor en namens het Schap, de integrale uitvoerder voor de Wsw voor de gemeenten Venlo, Beesel en Bergen. De Schapsbestuurders zijn hierbij tevens toezichthouders bij WAA groep nv. Deze uitvoeringsmodaliteit is van kracht tot en met 2019.

In 2015 is, als gevolg van de nieuwe ontwikkelingen voor de uitvoering van de Wsw onder de Participatiewet, een begin gemaakt met een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van deze governancestructuur van de WAA organisatie. Hangende de actualisatie van de koers van WAA is dit eind 2015 on hold gezet en in 2017 en 2018 weer deels opgepakt. Hangende het lopende onderzoek van de gemeente Venlo naar een integratie van WAA binnen haar sociale domein, is dit onderzoek vanaf medio 2018 tijdelijk on hold gezet. In afwachting van de definitieve resultaten en vervolgstappen die hieruit kunnen voortkomen, wordt voor het Schap (vooralsnog) uitgegaan van een situatie als going concern.

4. Beleidsvisie van het bestuur

Vanaf 2008 is onveranderd het beleid van zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv primair gericht op het realiseren van passende arbeid in een zo veel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving voor alle personen die via de Wsw op haar zijn aangewezen.

Het Schap dient haar maatschappelijke doelstelling te realiseren met inachtneming van en in overeenstemming met belangrijke strategische (maatschappelijk aanvaarde) uitgangspunten zoals rechtmatigheid, doelmatigheid en integer handelen. Zij legt op transparante wijze verantwoording af over het door haar gevoerde beleid en de resultaten hiervan.

Vanaf medio 2014 is door de gemeenten middels "Samen Groeien" de al vanaf 2008 ingezette strategische koers voor WAA verder aangescherpt en is, in lijn met de doelstelling "zo veel als mogelijk werken in een zo regulier mogelijke omgeving", aangegeven dat WAA zich diende te ontwikkelen tot een sociaal duurzaam detachingsbedrijf voor alle mensen die bij haar werkzaam zijn onder de Wsw. In lijn met die strategische koers en de in "Samen Groeien" verder aangegeven strategische uitgangspunten door de gemeenten, heeft WAA in 2014 een strategisch beleidsplan "Samen Anders!" vastgesteld waarin de vertaling is gemaakt van strategie en beleid naar projecten en uitvoering; van denken naar doen derhalve. Medio 2018 is, met de verhuizing van WAA én de vervreemding van de laatste eigen Productmarktcombinaties dit gehele proces van ombouwen afgerond. Echter, daarmee is het gehele proces nog niet afgerond. De volgende stap die vanaf medio 2018 is ingezet, is het verder optimaliseren en finetunen van de gehele WAA organisatie opdat elke dag opnieuw een uitgebalanceerde belangenafweging kan worden gemaakt tussen eigen organisatie-, werknemers- en klantenbelangen. Daarmee wordt concreet invulling gegeven aan de laatste uitvoeringsfase van de strategische koers zijnde het (verder) professionaliseren van WAA tot het gewenste sociaal duurzaam detachingsbedrijf. Zoals gebruikelijk wordt het strategisch beleid van WAA periodiek in een review door het management, het Bestuur en de Raad van Commissarissen afgezet tegen de nieuwste ontwikkelingen en herijkt. In lijn met de laatste uitgangspunten en kaders is onderstaande visie en missie van kracht en vastgesteld:

- **Missie: WAA groep voegt waarde toe aan haar opdrachtgevers door de inzet van SW-medewerkers.**
- **Visie: WAA groep is dé professionele organisator van duurzaam werk voor SW-medewerkers bij reguliere bedrijven in de regio Noord-Limburg.**

Visie en missie moeten leiden tot een WAA-organisatie waarin onderstaande strategische items centraal staan:

- Heeft sociaal en financieel renderende strategische allianties en co-creaties met het regionale bedrijfsleven en overheden.
- Realiseert voor haar SW-medewerkers duurzame plaatsingen in groepen bij opdrachtgevers.
- Ambieert samen met haar Sw-medewerkers ontplooiing gericht op maximale loonwaarde.
- Is een proces- en resultaatgerichte organisatie waarin met plezier gewerkt wordt.

De strategische koers is verder vertaald in onderstaande door het Bestuur vastgestelde strategische uitgangspunten en beleidslijnen:

1. Voor de bepaling van de strategische beleidskeuzes van de WAA groep is de uitvoering van de Participatiewet –zowel op regionaal als op lokaal niveau- maatgevend. Het Werkgevers Servicepunt (WSP), bestuurd vanuit het Werkbedrijf en de in het WSP samenwerkende partners, is in deze strategie vanuit (semi-)overheidszijde het regie- en coördinatiecentrum voor de arbeidsmarkt regionale vraagstukken van vraag- en aanbod.
1. De verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten zelf. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw.
2. Bij het overdragen van deze verantwoordelijkheid gelden de volgende aspecten:
 - Bij de definitie 'beschut werk' gaat het om SW-medewerkers met een loonwaarde van 40% van minimumloon of lager;
 - De gemeenten kunnen zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties;
 - De betreffende SW-medewerkers blijven formeel in dienst bij het Schap WAA. De rechten en plichten van de huidige SW-medewerkers blijven gehandhaafd. De gemeenten nemen het materiele werkgeverschap voor deze groep vanaf 1-1-2018 over van WAA Groep nv. WAA groep nv treedt per 1 januari 2018 voor deze groep alleen als pay-roller/HR-dienstverlener op. De WAA groep vraagt voor deze vorm van dienstverlening aan de gemeente een marktconform tarief.

De WAA-groep heeft, in lijn met deze beleidslijn, geleidelijk haar eigen fysieke voorzieningen als aanbieder van beschut werk afgebouwd en per medio 2018 volledig afgestoten. In lijn met de tweede beleidslijn zijnde omvorming tot een sociaal duurzaam detachingsbedrijf voor de resterende Wsw-doelgroep, heeft WAA de andere eigen activiteiten per medio 2018 volledig vervreemd dan wel beëindigd. Door de vervreemding van eigen activiteiten naar het vrije bedrijfsleven resp. de transitie van eigen ondernemer naar uitlener van Sw-arbeid, en de transitie van centraal beschut werk werken in huis van WAA naar decentraal werken bij de eigen gemeenten resp. naar Huizen van de Wijk in Venlo en Werk in Buurten in de kernen van Beesel en Bergen, krimpt de WAA-organisatie. De centrale staf-, productie- en dienstenorganisatie is als gevolg hiervan geleidelijk af- en omgebouwd. De effecten hiervan op de organisatie WAA zijn vertaald in de begrotingen vanaf 2015.

Vanuit financieel perspectief is hierbij nog van belang aan te geven dat, omdat vanaf 1 januari 2018 de deelnemende gemeenten (Beesel, Bergen en Venlo) in financiële zin volledig zelf verantwoordelijk zijn voor een grote groep Wsw medewerkers en het deel van de huidige verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdrage aan WAA dat gebaseerd is op de aantallen SW-medewerkers van hun gemeenten, vanaf 1 januari 2018 hiermede gecorrigeerd wordt.

Bij de uitvoering van de Participatiewet kan het Werkgever Servicepunt (WSP) het detacheren van werkzoekenden als instrument inzetten bij de werkgeversdienstverlening. De WAA-groep kan voor de invulling van die detachingsopgave zorgdragen, maar zal dit alleen doen op nadrukkelijk verzoek van haar deelnemende gemeenten én na expliciete toestemming van het

Bestuur. Primair is en blijft WAA als kerntaak zich richten op het verder ontwikkelen van een sociaal detachingsbedrijf voor sec de Wsw-ers.

De gemeente Beesel stuurt vanaf medio 2016 in directe zin haar eigen SW-medewerkers 'in het groen' zelf aan. Een optie die de gemeente Venlo begin 2018 ook heeft gekozen. Een dergelijke optie past goed in het bestaande gedachtegoed van 'Samen Groeien/Samen Anders'.

Hangende de eventuele herpositionering van WAA zal, als follow up van de bestuurlijke verkenning eind 2017 van alternatieven t.a.v. de inrichting en uitvoering van de gehele WAA organisatie in lijn met de laatste actuele ontwikkelingen zoals eerder genoemd, er (vooral nog) niet op verdere formele samenwerking tussen de SW-bedrijven in de arbeidsmarktregio Noord-Limburg (NLW-groep, Intos en WAA-groep) worden ingezet. Bedrijfsmatige samenwerking om tot kostenreductie en/of kwaliteitsverbetering te komen, is wel mogelijk. De inkooprelatie die vanaf medio 2018 geregeld is tussen WAA groep nv en NLW voor zgn. vangnetgevallen (medewerkers die al dan niet tijdelijk niet geplaatst kunnen worden op reguliere detachingsplekken) is een voorbeeld van een dergelijke WINWIN samenwerking.

5. Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling

In 2018 is onder invloed van nieuwe collegesamenstellingen bij de deelnemende gemeenten o.b.v. bestuurlijke afspraken de bestuurlijke samenstelling van de Gemeenschappelijke Regeling gewijzigd ten opzichte van 2017. De invulling van de functies van penningmeester, secretaris en het voorzitterschap van WAA Venlo e.o. zijn vanaf ongeveer medio 2018 gewijzigd.

Het Bestuur van het Schap bestaat uit;

- een Algemeen Bestuur dat bestaat uit een voorzitter, penningmeester en secretaris die benoemd zijn door, voor en namens de colleges uit de drie in het Schap WAA Venlo e.o. deelnemende gemeenten;
- een Dagelijks Bestuur dat bestaat uit een voorzitter die wordt afgevaardigd uit het algemeen bestuur en twee adviseurs, waarbij de twee adviseurs sec een adviserende stem hebben in het dagelijks bestuur.

De bestuurlijke inrichting voldoet op deze wijze geheel aan alle vigerende bepalingen zoals die in de WGR van kracht zijn.

Zoals al is aangegeven is eerder al door het Bestuur van het Schap onderkend dat de sterk veranderende omgeving rondom de Wsw en het hele sociale domein in combinatie met een andere koers en beleid van WAA overall, andere eisen stelt aan de bestuur- en governancestructuur van de hele organisatie WAA. Een proces dat vanaf 2014 met fases is opgepakt, maar vanaf begin 2018, in het licht van het onderzoek van de gemeente Venlo naar een nieuwe, gezamenlijke toekomst van WAA en het sociale domein van de gemeente Venlo, on hold is gezet. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek, zal besloten worden of en zo ja op welke wijze de herijking van de huidige bestuurlijke en operationele constellatie van WAA overall verder worden opgepakt en afgerond.

Last but not least: herindeling van gemeenten is momenteel in de regio Noord Limburg geen issue maar het is natuurlijk in de toekomst niet uit te sluiten dat in het Schap deelnemende gemeenten, direct of indirect toch ooit weer betrokken zijn en/of (wederom) worden bij volgende gemeentelijke herindelingen. Herindelingen die direct relevant kunnen zijn voor de bestuurlijke constellatie en/of het directe verzorgingsgebied van WAA Venlo e.o.

6. Ontwikkelingen in de Wsw

Met ingang van 1-1-2015 is de Wsw opgegaan in een nieuwe, veel meer omvattende Participatiewet. Binnen de Participatiewet wordt de Wsw afgebouwd ten gunste van andere regelingen, doordat er vanaf 1-1-2015 geen instroom in de Wsw meer mogelijk is.

De Participatiewet zorgt voor een sluitende aanpak van alle vraagstukken rondom werk, inkomen en zorg voor mensen die om welke reden dan ook en al dan niet tijdelijk en/of permanent een steuntje in de rug nodig hebben. De wet heeft de gemeenten aangewezen om vanaf 1-1-2015 in

gezamenlijkheid binnen een arbeidsregio als de enige, centrale regiehouder en regievoerder voor het hele sociale domein.

De Wsw is onder de Participatiewet zowel inhoudelijk als budgettair één van de onderdelen in de nieuwe wet en kent derhalve geen apart budget meer voor de financiering van de doorlopende verplichtingen uit de Wsw. De Wsw-middelen zijn wel nog apart zichtbaar, maar niet meer apart gealloceerd, en vormen een integraal en niet geoormerkt deel van het totale participatiebudget dat gemeenten ontvangen voor de gehele - sluitende - keten van instrumenten rondom mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Dit past in het doel van de wet die beoogt: a) ontschotting van mensen en middelen, en b) "meer te doen met minder middelen". In 2014 heeft het Rijk hiervoor eerste stappen gezet, en in de jaren daarna steeds jaarlijks volgende stappen, en het participatiebudget jaarlijks verder verlaagd. Deze ontwikkeling heeft zich ook in 2018 voortgezet, en zal naar verwachting tot en met 2020 doorzetten. Het invoeren van de Participatiewet zal, conform de doelstelling van het Rijk uit 2014, naar verwachting zo uiteindelijk samen gaan met een structureel lagere financiering voor zowel de Wsw als het hele gemeentelijke sociale domein voor een langere termijn.

7. Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Het is een non-issue en een natuurlijk uitgangspunt dat een publiekrechtelijke organisatie als WAA in al haar doen en laten bij de uitvoering van haar publieke taak altijd en overal doelmatig en rechtmatig handelt. Dit geldt voor zowel de wettelijke als ook in de uitvoering alle andere (overheids-)taken die door de participanten in de regeling bij haar zijn neergelegd.

Doelmatigheid

Doelmatig opereren ten aanzien van haar sociale opdracht betekent voor WAA het maximaal invullen van de taakstelling voor haar gemeenten. Het Schap heeft, evenals in voorgaande jaren, ook in 2018 op dit aspect binnen haar mogelijkheden maximaal invulling gegeven aan haar doelstelling en derhalve op dit punt doelmatig gehandeld.

Doelmatigheid veronderstelt ook dat alle toegewezen taken binnen de gestelde kaders adequaat worden uitgevoerd met in achtname van alle vigerende (wettelijke) kaders en tegen voor deze participanten aanvaardbare kosten. Hiertoe zijn in het kader van doelmatigheid vanaf 2017 onderstaande in "Samen Groeien" en in de geactualiseerde koers bevestigde, verankerde randvoorwaarden opgenomen;

- * De werkwijze van het WAA bedrijf moet sober en doelmatig zijn: de uitgaven binnen de overige kosten worden hierop aangepast. Daar waar expertise of andere vormen van ondersteuning noodzakelijk is wordt contact gezocht met de drie deelnemende gemeenten; vacatures zouden dan ook over en weer kunnen worden uitgewisseld;
- * WAA dient zo min mogelijk langlopende financiële verplichtingen aan te gaan. Daar waar dit onverhoopt toch aan de orde zou kunnen en moeten zijn vanuit bedrijfsvoering, wordt dit vooraf afgestemd en besloten in samenspraak met de deelnemende gemeenten. Dit om eventuele staartverplichtingen als gevolg van een mogelijke mismatch tussen eisen en wensen van een sterk veranderende WAA-organisatie en kosten uit lopende contracten en investeringen te minimaliseren;
- * Binnen de huidige financiële positie van zowel WAA als gemeenten zal een substantieel bedrag inzetbaar worden gemaakt om de beoogde transitie te maken, waardoor de WAA "fit" wordt en een kostenstructuur krijgt die past bij een veranderende maar ook krimpende organisatie. De gehele ombouw en transitie van de entiteit WAA zal gecontroleerd en geconditioneerd gebeuren met oog voor organisatorische en financiële stabiliteit en continuïteit van de organisatie WAA én haar participanten. Inzet van eigen én aparte frictiemiddelen moet gebeuren rekening houdende met en binnen de bestaande financiële mogelijkheden van zowel WAA als de deelnemende gemeenten en onder genoemde randvoorwaarden.

Doelmatig opereren in uitvoering betekent voor zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv de Wsw uitvoeren voor haar deelnemende gemeenten tegen voor deelnemende gemeenten aanvaardbare kosten en bijdragen. WAA blijft in dit proces ten aanzien van doelmatigheid jaarlijks streven naar evenwicht tussen doel en de hieraan verbonden kosten en bijdragen, in samenwerking met de deelnemende gemeenten. Doel is om middels een combinatie

van mogelijkheden het resultaat op bedrijfsvoering bij de WAA jaarlijks te verhogen en daardoor de kortingen op de rijksbijdrage Wsw op te vangen met als gevolg de gemeentelijke bijdragen te beperken. In alle jaar- en meerjarenbegrotingen t/m 2024 is jaarlijks een tekort voor WAA op de uitvoering van de Wsw opgenomen, dat past binnen dit kader. De tekorten worden (vooralsnog) jaarlijks gedekt door een (aanvullende) gemeentelijke bijdrage.

Doelmatigheid is en blijft altijd voor WAA van belang en zal intern periodiek worden gemeten en getoetst aan de hand van vooraf benoemde prestatie-indicatoren. Via jaarrekeningen, begrotingen, kwartaalberichten, maandrapportages en maandelijks dashboards worden periodiek alle voor de sturing en bedrijfsvoering relevante indicatoren op een eenduidige en transparante wijze periodiek aan alle belanghebbenden bij WAA gepresenteerd.

Naast eigen indicatoren wordt doelmatigheid bij het Schap en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv jaarlijks getoetst door de gerealiseerde doelen en de daarbij behorende kosten voor de uitvoering van de Wsw af te zetten tegen beschikbare branchegegevens. Dit, tezamen met een duidelijke periodieke (interne) verantwoording en toelichting op resultaten en van nature ingebouwde interne en externe controles, zorgt voor een informatieverzorging die de vereiste (bestuurlijke) transparantie waarborgt. WAA heeft altijd al doelmatigheid hoog in haar vaandel staan en zal op dit punt de ingezette lijn blijven volgen.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is te zien als "handelt binnen vigerende (wettelijke) kaders". Maar behelst ook dat WAA denkt en doet binnen zowel wettelijke maar ook binnen alle andere bestuurlijke beleids- en richtlijnen zoals die door haar deelnemende gemeenten zijn geformuleerd. Rechtmatigheid veronderstelt ook te allen tijde integer zijn in al het doen en laten. Nogmaals: voor een publieke organisatie als WAA een must en een vanzelfsprekendheid.

Bij rechtmatigheid hoort ook het adequaat afleggen van verantwoording naar alle participanten, transparantie in doen en laten en integer zijn. Dit zijn de uitgangspunten voor al het handelen en doen en als zodanig benoemd door WAA.

Omdat het afleggen van verantwoording en transparantie voor WAA altijd al van groot belang was en ook blijft, en het Schap het belang van Sisa en de informatie die hieruit naar voren kwam, onverminderd onderschrijft, zijn – ondanks het ontbreken van een wettelijke verplichting hiervoor - in 2018 wederom de van toepassing zijnde Sisa-gegevens door WAA integraal opgenomen in de jaarstukken.

De accountant geeft middels de controleverklaring aan in hoeverre WAA heeft voldaan aan de eisen van financiële en sociale rechtmatigheid:

- De financiële rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren in hoeverre alle uitgaven binnen de kaders van de genoemde wettelijke regelingen vallen **én** of deze passen binnen wettelijke bepalingen voor verslaggeving (gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften), financiering (wet FIDO), etc. Vanaf den beginne heeft WAA steeds ruimschoots aan de gestelde rechtmatigheidseisen voldaan en ook in 2018 is dit het geval. WAA blijft ook in de toekomst streven om steeds aan deze eisen te voldoen maar kan geen garantie hiervoor geven. Dit omdat het Rijk jaarlijks wet- en regelgeving aanpast zonder rekening te houden met praktische (on)mogelijkheden. Hierdoor is het risico van subsidiekorting altijd latent aanwezig.
- De sociale rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren of WAA heeft voldaan aan de personele eisen zoals die door het Rijk in de Wsw heeft neergelegd.

WAA richt zich vanaf 2014 onverminderd sec op de uitvoering van de Wsw. Behoudens de inzet van mensen uit de Participatiewet op werkobjecten á la Wsw om de uitvoering van de Wsw te ondersteunen, zijn geen andere doelgroepen dan Wsw in behandeling bij WAA. De resultaten (i.c. kosten en opbrengsten) die door WAA gegenereerd worden, worden geclassificeerd als publiekrechtelijk. De publieke activiteit van WAA vloeit namelijk per definitie voort uit de Wsw. Mocht er sprake zijn van activiteiten die niet hieraan direct of indirect gerelateerd zijn, worden deze steeds zowel operationeel als financieel nadrukkelijk gescheiden van de Wsw. Op deze wijze voldoet WAA aan de eisen die de Wsw stelt en is de scheiding Wsw - overige activiteiten en public - en private financiering duidelijk verankerd in de (administratieve) organisatie van de gehele

WAA-organisatie. De accountant heeft in 2018, wederom, vastgesteld dat ook op dit punt de WAA-organisatie voldoet aan de administratief organisatorische eisen die op dit punt van belang zijn.

8. Voorstel tot vaststelling van de begroting

Het Dagelijks Bestuur stelt aan het Algemeen Bestuur voor deze begroting vast te stellen.

Begroting

Programmaverantwoording

Algemeen

Het Schap kent in zijn begroting en jaarrekening één programma. Dit is het programma Sociale werkvoorziening. Alle processen van het Schap, inclusief alle ondersteunende processen zoals bestuur, financieel en operationeel beheer e.d. zijn gericht op dit programma zijnde het verzorgen van de uitvoering Wsw voor de deelnemende gemeenten.

Programma Sociale werkvoorziening

1. Algemeen

Ook onder de nieuwe Participatiewet wordt vanaf 2015 het huidige kader voor de uitvoering van Wsw onveranderd doorgezet.

Hierbij ligt en blijft regie, uitvoering en financiering van de Wsw ook voor 2018 en volgende jaren bij de individuele gemeenten. Het Schap ondersteunt de gemeenten bij het invullen van hun Wsw taakstelling en fungeert als Shared Service Center en als gemeenschappelijke werkgever voor Wsw dienstbetrekkingen voor en namens haar deelnemende gemeenten. In deze begroting wordt ervan uitgegaan dat de gemeenten de rijksbijdrage Wsw voor elke gerealiseerde Wsw-dienstbetrekking volledig beschikbaar stellen aan het Schap. Voor de bepaling van de rijkssubsidie Wsw per dienstbetrekking en de in te vullen taakstelling door het Schap per gemeente, is in deze begroting uitgegaan van het voor 2020 e.v. apart aangegeven vergoedingendeel Wsw als onderdeel in de Participatiewet voor de verschillende gemeenten. Dit wordt jaarlijks door SZW gepubliceerd als onderdeel van het totale Participatiebudget.

Onderstaande variabelen zijn hierin bepalend en worden hiervan afgeleid:

- * Het aantal medewerkers, uitgedrukt in arbeidsjaren resp. standaardeenheden (SE), dat landelijk én per gemeente apart via de Participatiewet, onderdeel Wet sociale werkvoorziening, bekostigd wordt, wordt op basis van actuariële gegevens t.a.v. verwachte uitstroom hiervan jaarlijks bepaald. Hierbij vormt de situatie eind 2018 de basis. Deze gegevens worden door het Rijk jaarlijks geactualiseerd op basis van de realisatie van t-1 resp. op basis van de realisatie 2019 voor 2020;
- * Een vast budget per standaardeenheid waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen budget voor oude doelgroep en budget voor nieuwe doelgroep;
- * De "omrekenverhouding" Wsw-medewerkers, uitgedrukt in Full Time Equivalent (FTE), naar standaardeenheden (SE), kenbaar gemaakt aan de afzonderlijke bestuurlijke eenheden middels een uitvoeringsbeschikking. Voor 2020 worden de volgende omrekenfactoren vastgesteld (idem als in 2019):
 - o Licht gehandicapt 1,00
 - o Middel gehandicapt 1,00
 - o Zwaar gehandicapt 1,25

De door het Rijk voor 2020 aan gemeenten toegekende Wsw subsidievergoeding in arbeidsjaren is het te realiseren bezettingsdoel voor elke gemeente, en hiervan afgeleid voor WAA geeft dit tevens het maximum aan van de te subsidiëren Wsw-arbeidsplaatsen per gemeente voor 2020. Ondanks het feit dat vanaf 2015 geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt blijft het risico van onder- of overrealisatie nog steeds aanwezig. In geval van onderrealisatie in SE is het gestelde doel niet gerealiseerd maar hoeft vanaf 2015 het niet door Wsw verplichtingen gedekte overschot op de rijkssubsidie Wsw niet te worden terugbetaald aan het Rijk. Dit omdat er vanaf 2015 sprake is van een niet geormerkt Wsw deel in een ontschot overall Participatie-budget. Bij overrealisatie geldt dit ook en zijn de kosten voor overrealisatie derhalve ook voor eigen risico en rekening van de betreffende gemeente.

De Wsw subsidie van ongeveer € 25.500 per arbeidsjaar in 2019 zal in lijn met hetgeen eerder door het Rijk is aangegeven naar verwachting worden afgebouwd naar een uiteindelijk een nieuw nominaal niveau van ongeveer € 25.000 vanaf 2020. Dit is dan inclusief de hierop vanaf 2016

toegepaste indexatie ter hoogte van de zgn. LPO. Deze indexatie dekt echter alleen en slechts ten dele de verwachte loonkostenstijging af en mitigeert het oplopende subsidietekort maar compenseert het zeker niet. De financiële gevolgen van de afbouw van de rijksbijdrage Wsw zijn geheel voor risico en rekening van de hiervoor bij wet door het Rijk aangewezen gemeenten.

2. Sociaal beleid

In de beleidsvisie van het bestuur is aangegeven welke doelstellingen het Schap nastreeft. Op sociaal gebied zijn deze doelstellingen onveranderd ten opzichte van vorige jaren en vertaald in concreet meetbare termen als:

- een beleid gericht op plaatsing van Wsw-medewerkers in het reguliere bedrijfsleven, rekening houdend met de individuele wensen en mogelijkheden van eenieder.
- optimale invulling van de jaarlijks door het Rijk aangegeven taakstelling.

Plaatsingen, in- en uitstroom

Het verloop van het aantal geplaatste fte (incl. Begeleid werken en plaatsingen via Werken in buurten) is als volgt:

Aantal fte	2020*	2019*	2018	2017	2016
Beginstand	463,1	472,8	708,0	739,4	777,9
Bij: instroom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bij: toename a.g.v. verhuizingen en wijzigingen van handicapcode	0,0	0,0	7,5	4,1	8,0
Af: Werken in buurten naar deelnemende gemeenten	n.v.t.	n.v.t.	-214,3	n.v.t.	n.v.t.
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	-11,2	9,7	-28,6	-35,5	-46,5
Eindstand	451,9	463,1	472,8	708,0	739,4
Waarvan werkzaam via:					
* WAA	451,9	463,1	472,8	493,7	683,7
* Werken in buurten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	214,3	55,7

*) 2015 t/m 2018 werkelijk, 2019 en 2020 volgens begroting

Vanaf 2015 is de eindstand van t-1 en de actuariel berekende uitstroom per gemeente leidend voor de jaarlijkse subsidievaststelling Wsw van de afzonderlijke gemeenten voor de komende perioden.

WachtlIJst

Vanaf 1-1-2015 zijn alle Wsw-wachtlIJsten opgeheven omdat er vanaf die datum ook geen instroom meer mogelijk is vanaf een wachtlIJst in de Wsw.

Taakstelling Wsw en realisatie

WAA zal, conform de beleidsdoelstellingen, evenals in 2019 ook in 2020 en volgende jaren de aan haar door individuele gemeenten toegewezen Wsw-populatie conform de kaders van de Wsw voorzien van passende arbeid.

3. Financieel beleid

De begroting 2020 van het Schap sluit met een tekort van € 2.157.000. Dit is incl. een bijdrage in de reorganisatie-/frictiekosten ad € 257.000 aan WAA groep nv. Het tekort zal worden gedekt door;

- een gemeentelijke tekortfinanciering ad €1.775.000.
- inzet van overschotten op de exploitatie uit voorgaande jaren ad € 95.000 ten laste van de algemene reserve;
- een onttrekking van € 287.000 uit de bestemmingsreserve ter dekking van frictiekosten over 2020.

Voor de jaren 2021 t/m 2023 is voorsnog eveneens jaarlijks € 1.775.000 aan gemeentelijke tekortfinanciering begroot. Het jaarlijks tekort is in die jaren begroot op gemiddeld ca. €2,3 mio. Het verschil zal door het Schap en WAA groep nv uit ook in die jaren, idem als in 2020, uit eigen middelen worden gedekt. Hierdoor zal het totale weerstandvermogen van Schap en de NV afnemen tot het bestuurlijk bepaalde minimum niveau van €3,0 in 2024.

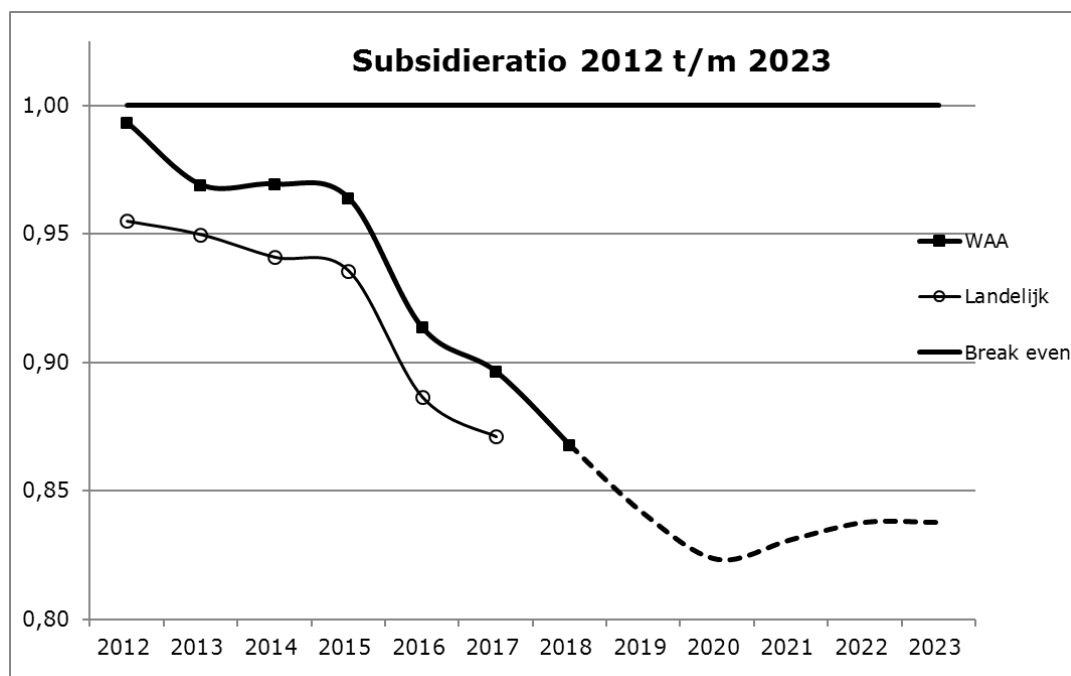
Zoals al aangegeven is de ontwikkeling van het **subsidieresultaat** vanaf 2014 al toonaangevend in de ontwikkeling van het totale tekort van WAA. Sterker nog: als het Rijk niet vanaf 2014 subsidiekortingen op de Wsw zou toepassen, zou er al vanaf 2015 geen sprake zijn van een tekort bij WAA en zou de organisatie zonder gemeentelijke tekortfinanciering draaien (!). Onderstaand is de ontwikkeling van het subsidieresultaat middels de verhouding tussen de rijksbijdrage en de Wsw-loonkosten in de tijd weergegeven in de vorm van de subsidieratio:

Jaar	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018**	2019**	2020**
Sw-landelijk*	0,96	0,95	0,94	0,94	0,89	0,87	Onbekend	Onbekend	Onbekend
WAA *	0,99	0,97	0,97	0,96	0,91	0,90	0,87	0,84	0,82

*) $subsidieratio = (Rijksvergoeding \text{ minus } \text{aandeel Wsw subsidie begeleid werken}) / \text{loonkosten Sw (afgerond op 3 decimalen)}$. Een ratio < 1 geeft aan dat de rijksvergoeding **niet** voldoende is om de loonkosten Sw te dekken.

***) 2019 volgens prognose, 2020 volgens begroting.

Het verloop van de subsidieratio is als volgt:

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de subsidieratio vanaf 2016 t/m 2020 fors daalt door een stijging van de loonkosten Wsw a.g.v. de nieuwe cao én een verder oplopende korting op de rijksbijdrage Wsw. Pas vanaf 2021 zal de rijksbijdrage per SE naar verwachting stabiliseren.

Naast het subsidieresultaat is ook het **operationele resultaat** relevant voor het totaalresultaat van WAA. Hieronder valt de aard en omvang van de opbrengsten voor verkochte diensten én de hieraan verbonden bedrijfskosten. Daarbovenop is het ook van belang in hoeverre een Sw-organisatie succesvol is bij het buiten plaatsen van cliënten middels Begeleid Werken. En last but not least zijn de kapitaallasten en overheadkosten van belang die weer afhangen van hoe en op welke wijze de invulling van overhead en de financiering van een organisatie vorm en inhoud is gegeven. Door de koerswijziging Samen Anders! heeft WAA dit operationele resultaat vanaf 2015 positief kunnen ombuigen, echter onvoldoende om het sterk oplopende subsidietekort te compenseren.

Om te voorkomen dat verdere, onverwachte bezuinigingen van het Rijk in 2018 en volgende jaren direct ook onvoorziene extra gemeentelijke tekortfinanciering tot gevolg heeft, wordt er (voorsnog) bij WAA overall (Schap + WAA groep nv c.a.) een buffer- resp. weerstandsvermogen aangehouden van 3,0 mio. Dit vermogen dient ervoor om eventuele verdere gevolgen van de

economische teruggang en/of bezuinigingen op re-integratiebudgetten bij klanten op het exploitatieresultaat van WAA en haar uitvoeringsorganisatie in eerste instantie en in beperkte mate zelf te kunnen opvangen. Het is de bedoeling dat hiermede extra, onverwachte gemeentelijke bijdragen zoveel als mogelijk voorkomen worden maar nadrukkelijk dient gezegd te worden dat dit niet uitgesloten kan worden.

4. Toekomstverwachting

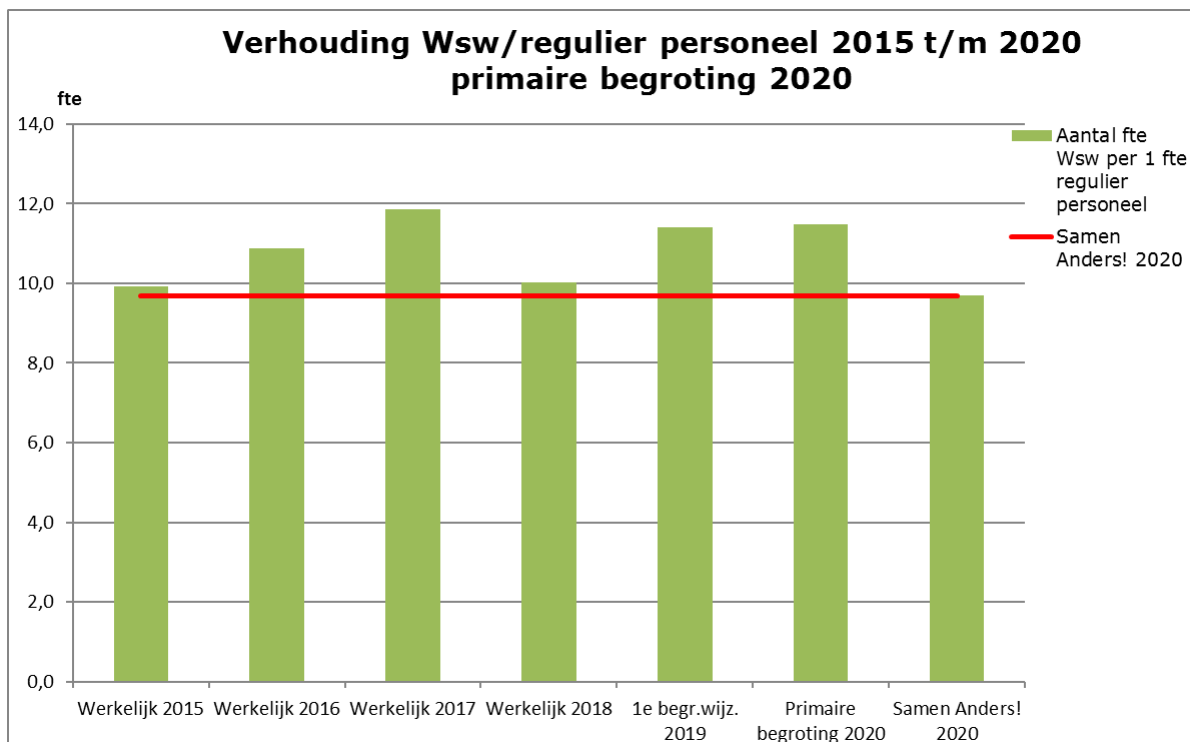
De toekomstverwachting t.a.v. het sociale en financiële beleid wordt vertaald in de meerjarenbegroting. Deze geeft een verwachting weer van het financiële resultaat voor de komende vier jaar. Deze meerjarenbegroting is gebaseerd op de uitgangspunten zoals die onderstaand worden aangegeven. Deze uitgangspunten zijn gestoeld op bedrijfsspecifieke, regionale en landelijke ontwikkelingen die verwacht worden en zichtbaar zijn op het gebied van gesubsidieerde arbeid in het algemeen en de sector Sociale Werkvoorziening in het bijzonder. De verwachtingen voor het Schap zijn in onderstaande meerjarenraming verwerkt. Door de reeds genoemde 100% aandeelhoudersrelatie van het Schap met WAA groep nv zijn de resultaten van de NV direct van belang voor het langere termijnperspectief van het Schap. Deze NV-resultaten liggen, met toepassing van de onderstaand genoemde uitgangspunten, ten grondslag aan de meerjarenraming van het Schap.

De meerjarenraming is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

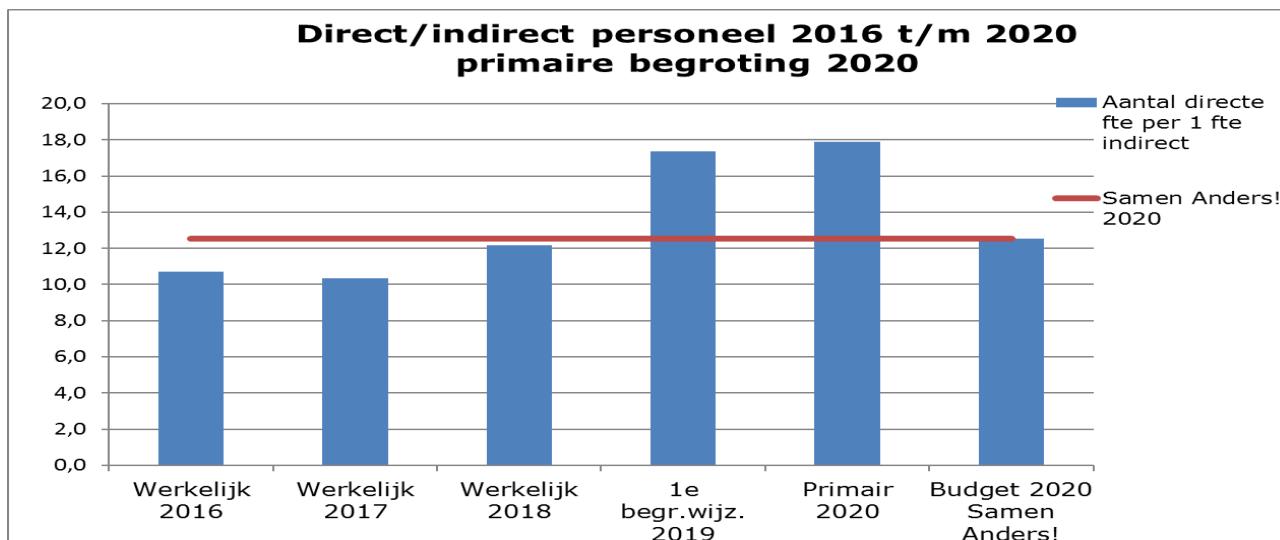
1. M.i.v. 1-1-2015 is de nieuwe Participatiewet in werking getreden. De aparte regelingen WWB, Wsw, Wajong en AWBZ dagbesteding ca. zijn samengevoegd tot één koepelregeling. De nieuwe wet is primair gericht op plaatsing van eenieder die, al dan niet tijdelijk, niet actief is in de arbeidsmarkt en aangewezen is op ondersteuning van de overheid, z.s.m. en met een zeer tijdelijke, minimale ondersteuning van de overheid terug te laten keren naar de reguliere arbeidsmarkt. Vanaf 2015 is er geen instroom meer in de Wsw en zullen alle mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door gemeenten zo veel als mogelijk worden bemiddeld naar reguliere arbeid. Voor diegene waar dit niet mogelijk voor is, zullen gemeenten zélf – al dan niet via regionale werkbedrijven - zorgen voor passende activiteiten voor deze groepen. WAA staat alleen aan de lat voor de uitvoering van de Wsw.
2. O.b.v. het strategisch plan "Samen Anders!" 2015 - 2020 zijn alle activiteiten voor eigen risico en rekening van WAA inmiddels afgebouwd t.g.v. externe plaatsingen van Wsw-capaciteit voor en onder regie van derden. Activiteiten met relatief weinig raakvlak met onze Wsw-bezetting zijn vervreemd.
3. De beschutte groep Sw-medewerkers met een lagere loonwaarde (<40%) is vanaf 2018 in zijn geheel door de gemeenten zelf overgenomen, **incl. alle financiële resultaten hierop**, en door WAA in zijn geheel afgebouwd. In de financiële exploitatie vanaf 2018 zijn de effecten hiervan zowel in operationele zin als qua frictie opgenomen en financieel op hoofdlijnen vertaald in zowel de jaar- als meerjarenbegroting.
4. Bij de ombouw en krimp van de organisatie en vervreemding resp. afstoten van activiteiten is rekening gehouden met frictiekosten. In lijn met Samen Anders! geldt hierbij dat voor personele en contractuele frictie een uitlooperperiode van 1 jaar en voor infrastructurele frictie een 2 jaarstermijn wordt gehanteerd.
5. Voor het budgetvolume Wsw geldt als uitgangspunt een taakstelling voor 2020 van 460,0 SE ofwel 455,3 fte (incl. Begeleid werken en excl. Werken in buurten). Doordat vanaf 2015 geen instroom meer plaatsvindt daalt de gemiddelde bezetting Wsw jaarlijks met ca. 2,5% naar 426,2 fte in 2023.
6. De bezetting regulier personeel volgt wat betreft het directe personeel de bezetting Wsw per activiteit volgens vooraf benoemde case loads. Het indirect reguliere personeel wordt afgebouwd naar rato de afname van de Wsw-bezetting, behoudens daar waar dienstverlening onder een kritische grens dreigt te komen. De kosten van door deze krimp boventallig wordend regulier personeel zijn in 2020 (evenals 2019), rekening houdende met een uitplaatsings- c.q. pensioneringstermijn van gemiddeld 5 jaar, als frictiekosten begroot. Met een evt. mismatch tussen boventallig en benodigd personeel is geen rekening gehouden. Daar waar mogelijk is wel met pensionering rekening gehouden. Tevens is rekening gehouden met

een voorrangsregeling voor WAA-personeel voor plaatsingen van werkleiding voor begeleiding van andere doelgroepen dan Wsw in Huizen van de Wijk in de gemeente Venlo.

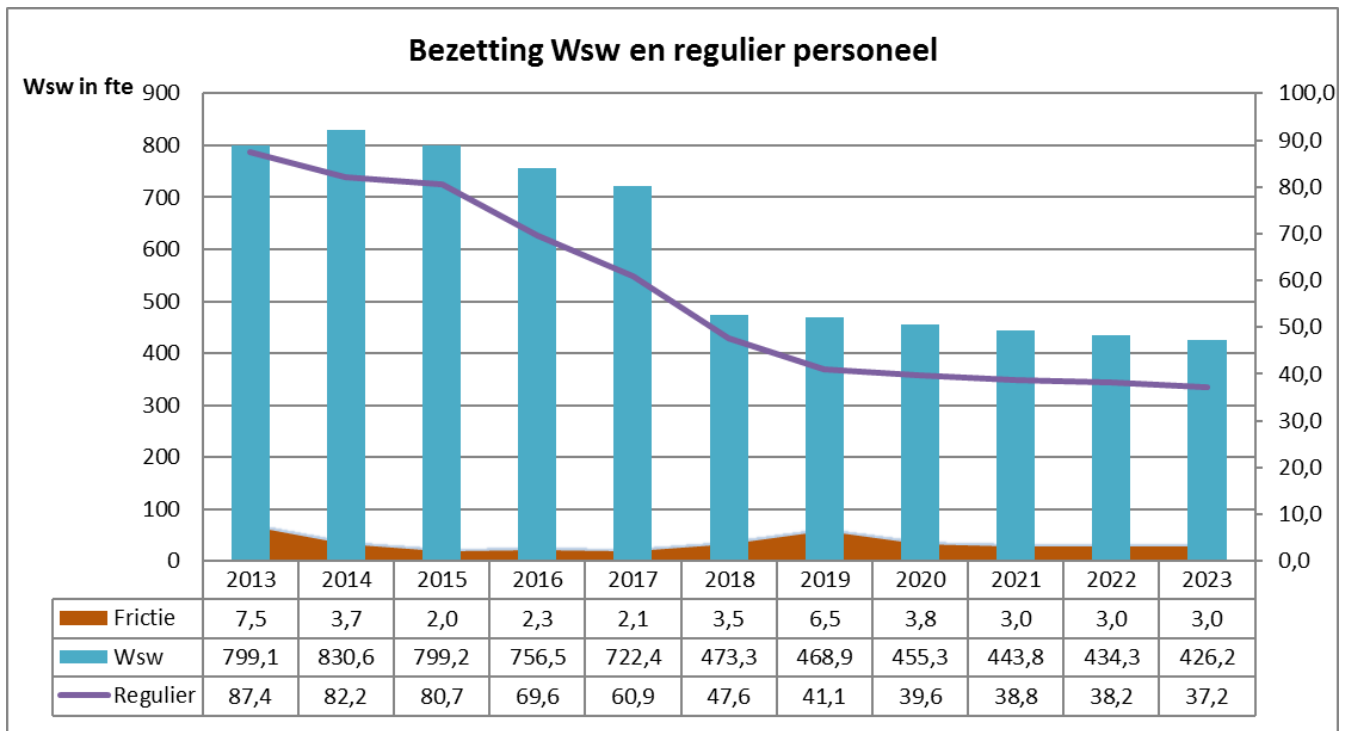
Ook in 2020, evenals in voorgaande jaren, zijn meer Wsw-ers dan oorspronkelijk begroot in Samen Anders! werkzaam bij WAA. De bezetting regulier personeel is vanaf 2016 relatief meer afgebouwd dan de daling van het aantal Wsw. Onderstaand is dit zichtbaar in een hogere verhouding Wsw / regulier personeel t.o.v. Samen Anders! Deze verhouding daalt in 2018 door de (niet in Samen Anders! begrote) overname van de activiteit Werken in buurten door de deelnemende gemeenten, maar stijgt vanaf 2019 weer door relatief meer afbouw van de formatie regulier personeel dan de krimp van de Wsw-bezetting:

De afbouw van indirect personeel verloopt t/m 2017 gestaag en bevindt zich vanaf 2019 boven de begrote norm van Samen Anders! Vanaf 2018 stijgt de verhouding direct/indirect door de afslanking van de interne (staf)organisatie omdat m.n. indirecte functies zijn vervallen door de vervreemding van activiteiten (waardoor oa minder bedrijfsbureau-/stafachtige ondersteuning meer noodzakelijk is), finetuning van processen en een herallocatie van activiteiten én door de inzet van beschutte medewerkers (die zoals al vermeld sinds 2018 niet meer onder verantwoordelijkheid van WAA vallen) in indirecte functies. Deze verhoging zet verder sterk door vanaf 2019. Dit is te zien in onderstaande grafiek:

Bovenstaande items voor 2020 zijn vertaald in onderstaande meerjarenperspectief:

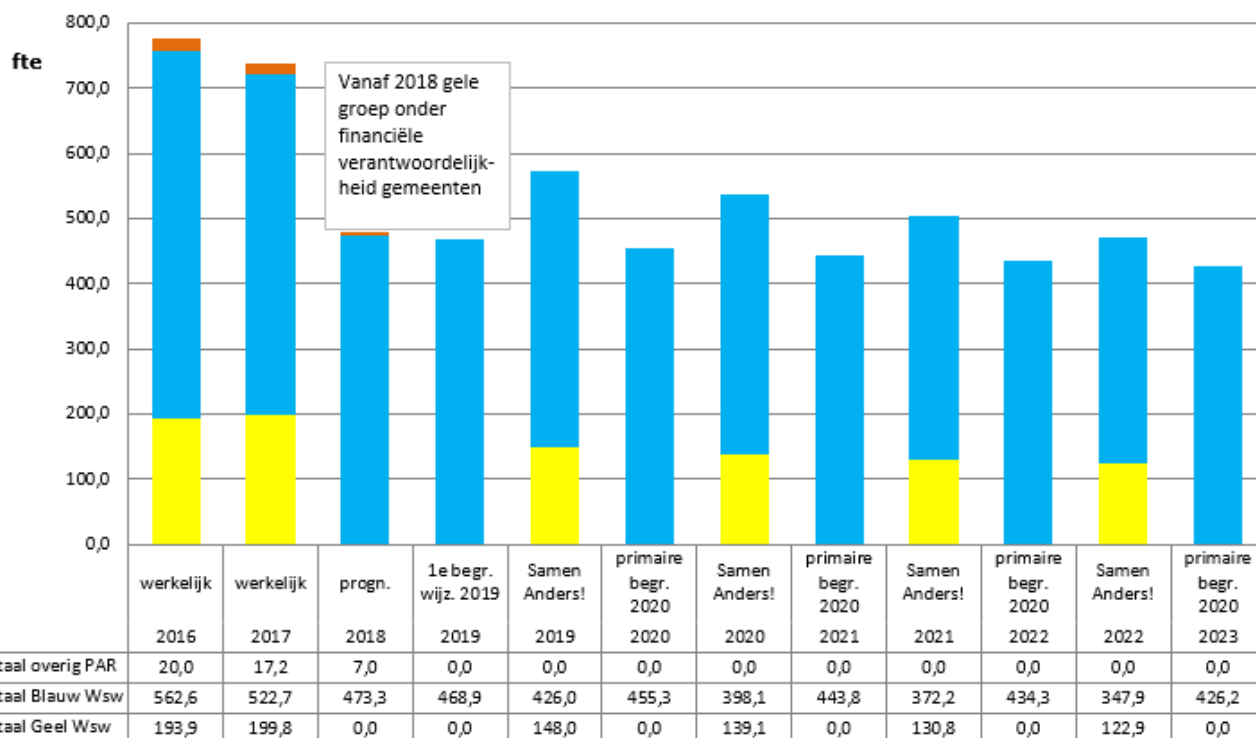
In bovenstaande grafiek is zichtbaar dat:

- Vanaf 2014 de reguliere bezetting sterk daalt door de vervreemding van activiteiten en de organisatieombouw a.g.v. Samen Anders! Vanaf 2020 is dit proces afgerond en is nog slechts sprake van een lichte daling die ongeveer parallel loopt aan de uitstroom van Wsw.
- Vanaf 2015 de Wsw-bezetting daalt doordat geen instroom meer plaatsvindt;
- Vanaf 2018 de Wsw-bezetting van WAA sterk is gedaald door de overname van de uitvoering van de beschutte groep door de deelnemende gemeenten.

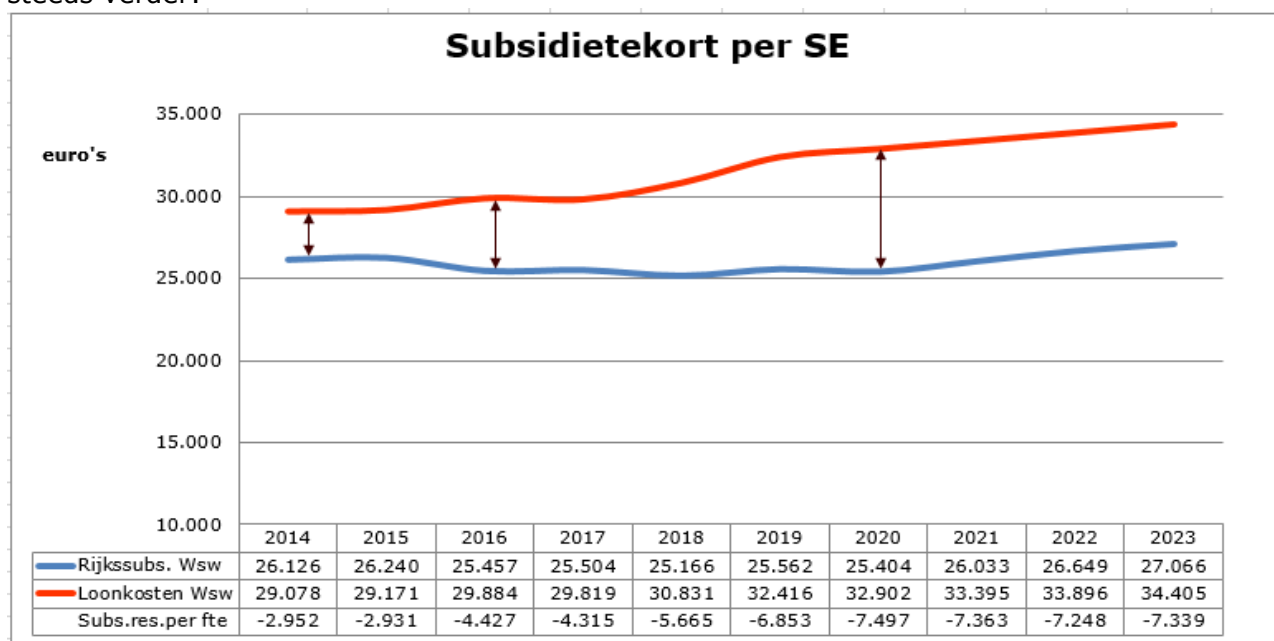
7. De gehele doelgroep Wsw is op basis van een IOP (Individueel OntwikkelingsPlan) gescreend en ingedeeld op basis van loonwaarde. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen Wsw-ers met een verwachte loonwaarde die hoger is dan de te verwachten individuele begeleidingskosten (de z.g. "blauwe groep") en Wsw-ers waar dit waarschijnlijk niet het geval is (de z.g. "gele groep"). De blauwe groep is zoveel mogelijk extern geplaatst als detacheringen of in werken op locatie.

De gele groep is door de deelnemende gemeenten zelf zoveel mogelijk geplaatst via het concept "Werken in buurten". Vanaf 2018 is het aantal van deze groep (i.t.t. eerder begroot en Samen Anders!) niet meer onderstaande grafiek opgenomen. De verdeling wordt dan als volgt:

Aantal fte Wsw+ov.doelgroepen Geel en Blauw primaire begroting 2020 t.o.v. Samen Anders!

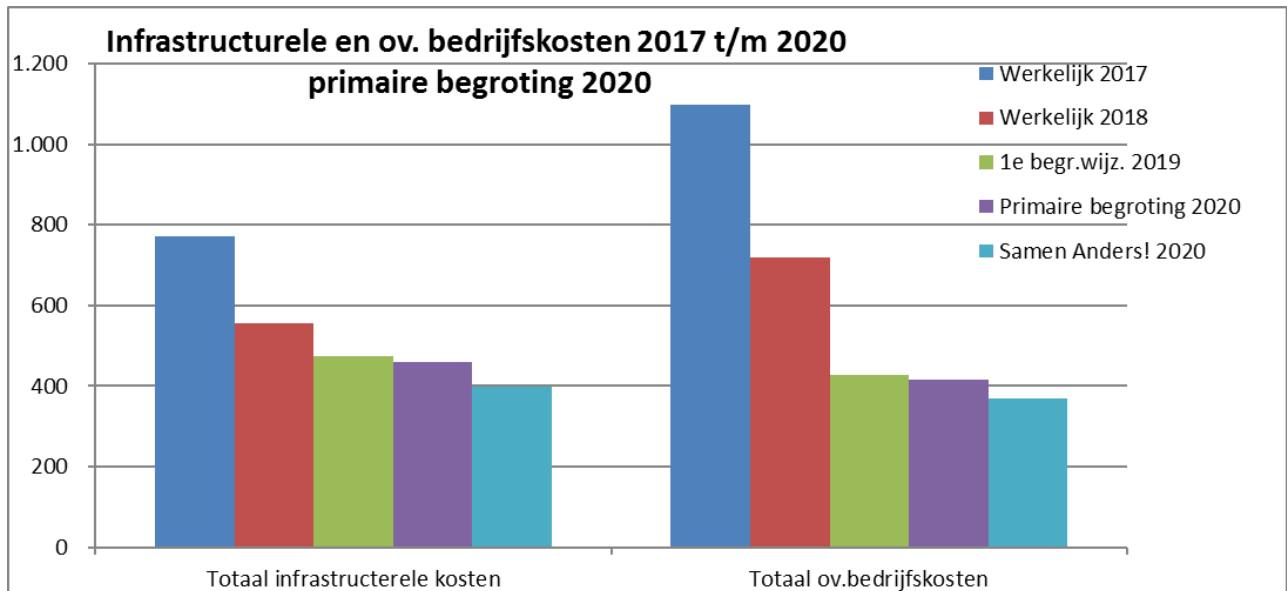
8. Door de rijksbezuinigingen blijft de Rijkssubsidie Wsw per SE, rekening houdend met jaarlijkse compensatie LPO, van 2016 t/m 2020 nagenoeg gelijk: van € 25.457 in 2016 naar € 25.404 in 2020. Eerst daarna zal deze weer gaan stijgen. De loonkosten Wsw per fte stijgen daarentegen naar verwachting jaarlijks met 1,5%. Hierbij is rekening gehouden met jaarlijks koopkrachtbehoud (dus geen koopkrachtverbetering), alsmede met extra pensioenpremies a.g.v. vergrijzing van de SW-populatie. De gemiddelde loonsom per fte stijgt hierdoor van € 29.884 in 2016 naar € 32.902 in 2020. Door de stijging van de loonkosten Wsw per fte en de stabilisatie van de rijkssubsidie Wsw per SE groeit het "subsidiegat" dat al vanaf 2013 bestaat steeds verder:

9. De stijging van de loonkosten van het reguliere personeel is begroot op 2% per jaar. Ook hierbij is rekening gehouden met jaarlijks louter koopkrachtbehoud.
10. De infrastructurele kosten (huisvesting, machines en aanverwante kosten) zijn begroot naar rato de bezetting Wsw. De hoger dan benodigde kosten van de bestaande infrastructuur

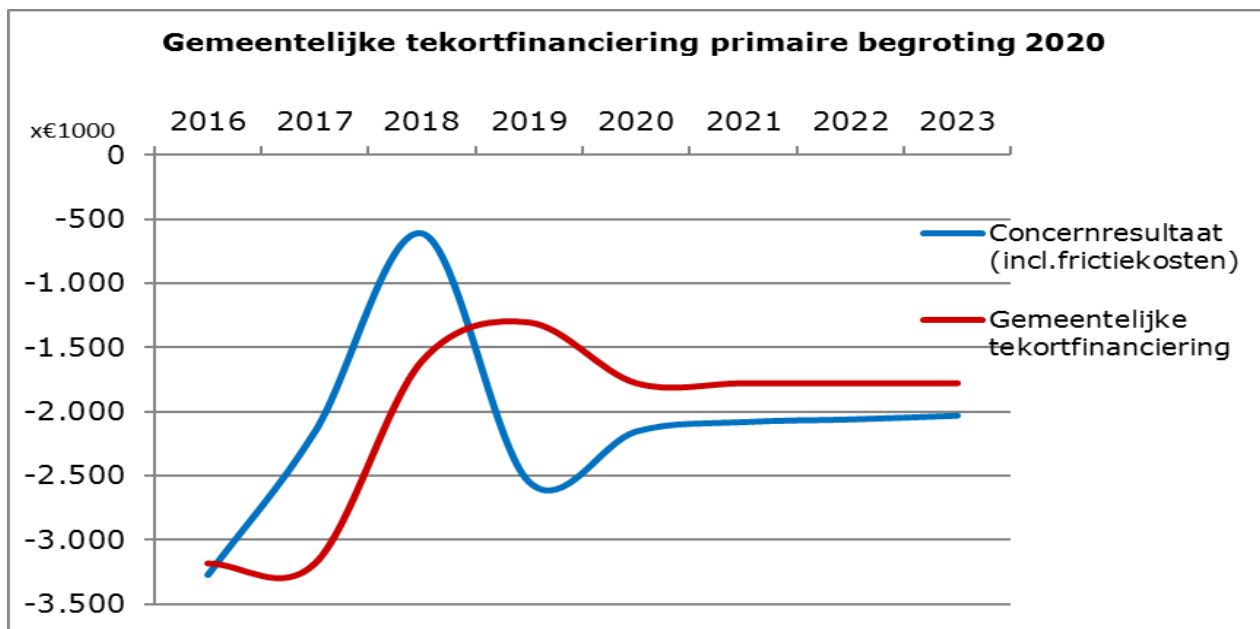
worden begroot als frictiekosten tot 2 jaar na ontstaan. Daarna worden deze budgetneutraal geacht a.g.v. verkoop of verhuur. De overige bedrijfskosten (lease vervoermiddelen, algemene kosten, verkoopkosten) volgen eveneens de afbouw van de Wsw-bezetting naar rato, met een vertragend effect van 1 jaar wegens lopende contractenverplichtingen. Boekwinsten en goodwill n.a.v. het afstoten van activiteiten zijn PM opgenomen.

De afbouw van de infrastructurele en ov. bedrijfskosten verloopt gestaag door vanaf 2014. Doordat activiteiten later zijn vervreemd dan gepland, konden zowel infrastructuur als contracten minder snel worden afgebouwd dan oorspronkelijk begroot. Hierdoor wordt WAA in 2020 nog geconfronteerd met hogere exploitatiekosten voor infrastructuur c.a. dan begroot in Samen Anders! In onderstaande grafiek is dit aangegeven.

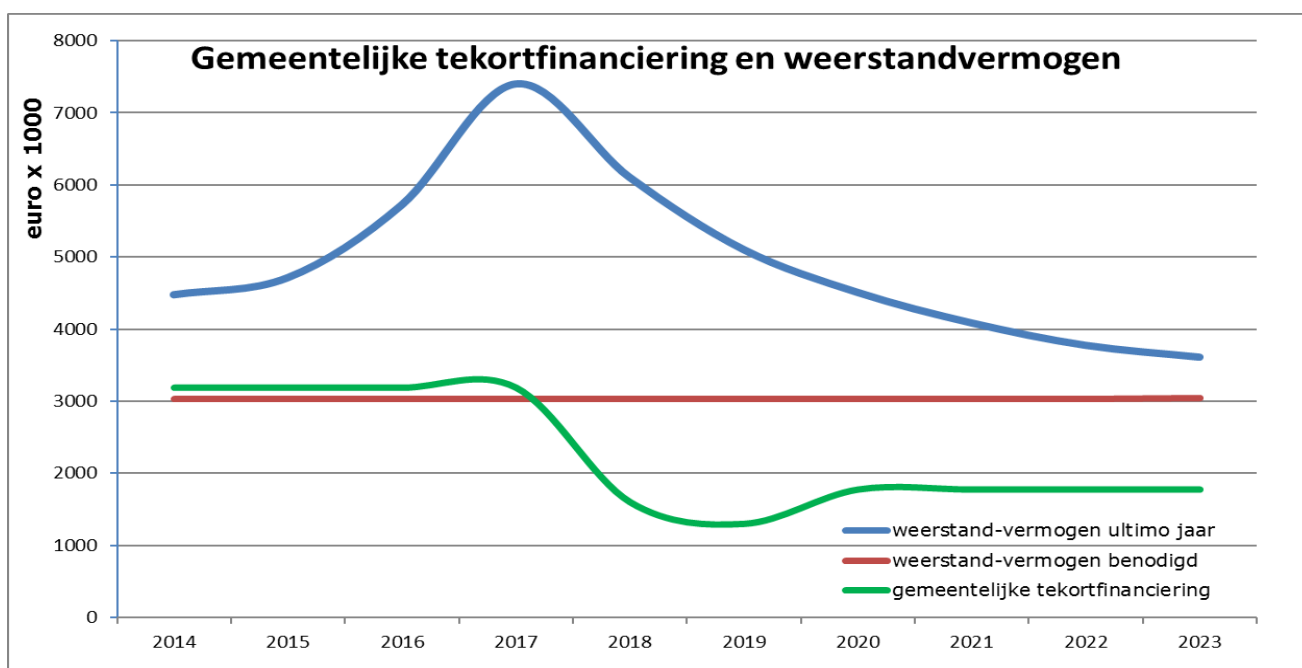
11. De verwachte stijging van het algemeen prijspeil is vanaf 2020 t/m 2023 2% per jaar.
12. In de meerjarenraming is rekening gehouden met de meest recente prognoses van het CPB. Volgens deze CPB prognose (medio 2018) zullen, na de forse economische groei met gemiddeld ca. 2,8% in 2017 t/m 2019, de activiteiten in 2020 minder groeien, nl. met 2,0%. In deze meerjarenraming is een gemiddelde jaarlijkse groei t/m 2023 van de toegevoegde waarde (loonwaarde) per fte met 2% aangehouden. Met een extra toename a.g.v. een hogere productiviteit is geen rekening gehouden.
13. Een in enig jaar hogere gemeentelijke tekortfinanciering (bijdrage) dan benodigd wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve. Hogere tekorten dan de vaste gemeentelijke tekortfinanciering in enig jaar worden in mindering gebracht op de egaliseringsreserve. Jaarlijks zal opnieuw het bedrag worden bekeken op basis van de dan geldende situatie en/of verwachtingen. De gemeentelijke tekortfinanciering was t/m 2017 gefixeerd op € 3.183.000. Als gevolg van beter dan begrote exploitatieresultaten in 2016 en 2017 én minder frictiekosten is de gemeentelijke bijdrage verlaagd naar € 1.600.000 in 2018, € 1.300.000 in 2019, en vanaf 2020 t/m 2023 jaarlijks € 1.775.000. Hiermee wordt het ultimo 2017 opgebouwde weerstand-vermogen tot 2024 geleidelijk afgebouwd tot het minimaal benodigde niveau ad € 3 mio.

In onderstaande grafiek is het concernresultaat en de jaarlijks vaste gemeentelijke tekortfinanciering vanaf 2016 t/m 2023 weergegeven:

14. De onderdekking van de gemeentelijke tekortfinanciering ten opzichte van het verwachte tekort worden opgevangen in de vrije reserves middels een zgn. egalisatiefonds resp. weerstandvermogen. Deze vrije reserves van WAA Venlo e.o. en WAA groep nv tezamen bedragen eind 2018 € 6,1 mio. Als gevolg van de onder 13 vermelde verlagingen van de gemeentelijke tekortfinanciering daalt het weerstandvermogen van WAA Venlo e.o. en WAA groep nv tezamen naar € 3,6 mio in 2013 en verder naar € 3,0 mio in 2024. T/m 2024 blijft het weerstandvermogen hierdoor op het minimumniveau ad € 3 mio dat bestuurlijk is vastgelegd, waarvan ca. € 2,5 mio bij WAA groep nv en ca. € 0,5 mio bij het Schap. De verhouding (0,5:2,5) in het eigen vermogen van WAA Venlo e.o. en WAA groep nv in deze jaren is hierbij normatief en door verlaging van de uitvoerings- en plaatsingsbijdragen die het Schap aan WAA Groep nv betaald in 2019 met € 772.000 en in 2020 met € 500.000, blijft dit in stand. In de meerjarenraming t/m 2023 is ervan uitgegaan dat het eigen vermogen op minimaal dit niveau in de organisatie blijft als weerstand- en buffervermogen. Tevens is uitgegaan van een gelijkblijvende verhouding eigen vermogen t.o.v. vreemd vermogen. Aflossingen van vreemd vermogen worden vervangen door nieuw vreemd vermogen.

Onderstaand is het verwachte verloop van dit weerstandvermogen voor WAA overall (Schap incl. uitvoeringsorganisatie WAA groep nv) in de tijd x € 1.000 in relatie tot het gewenste minimumniveau aangegeven voor 2019 t/m 2023.

Voor de periode 2020 t/m 2023 wordt verwacht dat het beschikbare weerstandsvermogen overall nog voldoende zal zijn om eventuele onvoorziene tekorten op de gemeentelijke bijdragen af te dekken.

Op basis van de genoemde uitgangspunten ziet de meerjarenraming er als volgt uit:

Meerjarenperspectief (in € euro's x 1.000)	2019 1e begrotings- wijz.	2020	2021	2022	2023
Rijkssubsidie Wsw	12.122	11.685	11.657	11.664	11.609
Overige baten	0	0	0	0	0
Totaal baten	12.122	11.685	11.657	11.664	11.609
Uitvoerings- en plaatsingskosten	13.319	13.236	13.203	13.205	13.135
Reorganisatie-/frictiekosten	989	257	203	203	203
Overige kosten	365	349	334	319	304
Totaal lasten	14.672	13.842	13.740	13.727	13.643
Regulier exploitatieresultaat	-2.550	-2.157	-2.083	-2.063	-2.033
Resultaat deelneming	0	0	0	0	0
Concernresultaat excl. bijdrage	-2.550	-2.157	-2.083	-2.063	-2.033
Onttrekking bestemmingsreserve	1.019	287	233	233	233
Toevoeging bestemmingsreserve	0	0	0	0	0
Onttrekking/toevoeg. vrije reserve	231	95	75	55	25
Gemeentelijke bijdrage	1.300	1.775	1.775	1.775	1.775

Onderstaand de meerjarenraming weergegeven in structurele en incidentele baten en lasten conform het model zoals voorgeschreven door de provincie Limburg m.i.v. 2019 zijnde Begrotingsevenwicht:

Recapitulatie begrotingsevenwicht (in € 1.000)	2020			2021			2022			2023		
	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel
Lasten programma Wsw	13.842	257	13.585	13.740	203	13.537	13.727	203	13.524	13.643	203	13.440
Totaal lasten programma's	13.842	257	13.585	13.740	203	13.537	13.727	203	13.524	13.643	203	13.440
Baten programma Wsw	11.685	0	11.685	11.657	0	11.657	11.664	0	11.664	11.609	0	11.609
Totaal baten programma's	11.685	0	11.685	11.657	0	11.657	11.664	0	11.664	11.609	0	11.609
Saldo van baten en lasten programma's	-2.157	-257	-1.900	-2.083	-203	-1.880	-2.063	-203	-1.860	-2.033	-203	-1.830
lasten algemeen dekkingsmiddel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten diverse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten algemeen dekkingsmiddel	1.775	257	1.518	1.775	203	1.572	1.775	203	1.572	1.775	203	1.572
baten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten diverse	1.775	257	1.518	1.775	203	1.572	1.775	203	1.572	1.775	203	1.572
Saldo van diverse	1.775	257	1.518	1.775	203	1.572	1.775	203	1.572	1.775	203	1.572
Saldo totale saldo van baten en lasten van programma's en diverse	-382	0	-382	-308	0	-308	-288	0	-288	-258	0	-258
Stortingen in reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	382	0	382	308	0	308	288	0	288	258	0	258
Geraamd resultaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal structurele lasten			13.585			13.537			13.524			13.440
Totaal structurele baten			13.585			13.537			13.524			13.440
Structurele baten - structurele lasten			0			0			0			0

Voorzieningen en reserves

Conform de verplichtingen vanuit de wet FIDO is onderstaand een meerjarig overzicht opgenomen van de reserves en voorzieningen van het Schap.

Omschrijving	Ultimo 2018	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022	Ultimo 2023
Algemene reserve	300	300	300	300	300	300
Egalisatiereserve	675	444	349	274	219	194
Bestemmingsreserve	4.083	3.064	2.777	2.544	2.311	2.077
Totaal reserves	5.058	3.808	3.426	3.118	2.830	2.571
Geen voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves en voorzieningen	5.058	3.808	3.426	3.118	2.830	2.571

Bovenstaande positie van voorzieningen en reserves is sec van toepassing voor het Schap. Daarnaast is ultimo 2018 ook bij de uitvoeringsorganisatie en 100% deelneming WAA groep nv een vrij beschikbaar eigen vermogen aanwezig van ongeveer € 5,0 mio. Hiermede rekening houdend en ten opzichte van het gewenste minimale weerstandsvermogen voor WAA overall van € 3 mio, is er, ondanks een mogelijk tekort in het egalisatiefonds ultimo 2023, binnen de organisatie WAA overall voldoende vermogen beschikbaar om dit potentiële tekort volledig af te dekken binnen de gestelde veiligheidsmarge van het overall weerstandsvermogen.

Overige paragrafen

1. Weerstandvermogen en risicobeheersing

Het bestuur heeft in de bestuursvergadering van 15-9-2010 bepaald dat eventuele toekomstige positieve exploitatiesaldi tot een niveau van € 6,5 miljoen zullen worden gereserveerd en worden toegevoegd aan het vrij beschikbare eigen vermogen van de entiteit WAA in de vorm van algemene reserves. Het vrij beschikbaar vermogen wordt aangemerkt als weerstandvermogen voor de entiteit WAA als geheel (Schap incl. WAA groep nv en andere verbonden (werk)maatschappijen). Als gevolg van de vanaf 2014 bijgestelde strategische koers van WAA veranderen jaarlijks zowel de activiteiten als het (bijbehorende) risicoprofiel van WAA groep fundamenteel ten opzichte van de situatie zoals die in 2010 nog aan de orde was. Het eerder bepaalde risicoprofiel en daarbij eerder behorende weerstandvermogensniveau van € 6,5 mio verandert hierdoor ook. Bedrijfsrisico's worden regelmatig gemonitord en het daarbij behorende noodzakelijke weerstandvermogen wordt in kaart gebracht en zo nodig bijgesteld. Vooral nog is de verwachting dat in de nieuwe situatie en gedurende de transitieperiode een vermogensniveau van € 3 mio overall voldoende is om de eerste risico's binnen WAA zelf te kunnen opvangen. De deelnemende gemeenten zijn zich ervan bewust en zijn bereid bij grotere calamiteiten bij te (moeten) springen.

Onderstaand een overzicht van de kengetallen zoals genoemd in art. 11 van BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten):

Primaire begroting 2020	Verloop van de kengetallen		
	Werkelijk 2018	1e begrotingswijziging 2019	Primaire begroting 2020
Netto schuldquote	-35%	-38%	-37%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	3%	3%	4%
Solvabiliteitsrisico	59%	53%	50%
Structurele exploitatieruimte	7%	-13%	-3%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

2. Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing

Het Schap kent zowel risico's als publiekrechtelijke organisatie als risico's vanuit het ondernemerschap omdat zij volledig aandeelhouder is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De verschillende risico's die het Schap loopt, zijn onderstaand weergegeven.

2.1 Risico's voor Schap als publiekrechtelijke organisatie

De risico's die het Schap loopt als publiekrechtelijke organisatie zijn vanaf 2015 olopende ten opzichte van voorgaande jaren. Meer en meer worden namelijk de financiële risico's voor de uitvoering van de Wsw a.g.v. de reeds lopende maar ook verder aangekondigde Rijksbezuinigingen voor de komende jaren, vanuit het Rijk naar de SW bedrijven resp. in haar deelnemende gemeenten verlegd. In combinatie met de verdere uitrol van de Participatiewet, drukt dit een forse stempel op de toekomstige vorm, inhoud en financiering van de Wsw. Vanaf 2014 heeft het Bestuur van WAA Venlo e.o. middels "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan "Samen Anders!" nadrukkelijk een financieel kader voor WAA bepaald. Hierin is aangegeven dat er in financiële zin een sterke verbetering van het bedrijfsresultaat vanaf 2015 t/m 2020 moet worden gerealiseerd om het effect van de olopende kortingen op de rijksbijdrage Wsw vanaf 2015 te dempen. Al vanaf 2015 wordt deze koers van WAA jaarlijks herijkt. Zoals al aangegeven is begin 2018 de volgende stap in dit kader gezet en zijn per medio 2018 alle vervreemdingstrajecten incl. de vervreemding van Wsw Beschut naar gemeenten afgerond. WAA is daarmee omgevormd tot een sociaal duurzaam detachingsbedrijf voor Wsw-ers met een loonwaarde vanaf 40% en hoger (zgn. 'blauwe'/ niet beschutte Wsw groep). Ondanks dat via

verantwoordingen en begrotingen grotendeels duidelijk is wat het financiële effect is van de herijking van de koers, blijft het evident dat het niet geheel of gedeeltelijk passend kunnen plaatsen van Wsw-ers tegen optimaal renderende condities van groot belang is voor het uiteindelijke resultaat van WAA overall. Het verder optimaliseren van het gehele proces van detacheren en van (aanvullende) maatregelen die hierbij nodig zijn, zal direct een effect zal hebben op de exploitatie van zowel WAA groep nv als WAA Venlo e.o., en inherent hieraan is dit een financieel risico voor WAA Venlo e.o.

Risico's uit hoofde van de Wsw

De grootste opbrengstpost voor WAA blijft bestaan uit vergoedingen voor uitvoering van de Wsw die door de centrale rijksoverheid wordt vastgesteld. Zeker in het licht van de reeds aangekondigde rijksbezuinigingen op het Wsw-deelbudget voor de periode 2015-2020 is een forse korting op de rijksbijdrage Wsw meer een gegeven en meer dan een risico. Het is echter zeker niet uit te sluiten dat de rijksbezuinigingen op de Wsw en het hele terrein van gesubsidieerde arbeid verder zullen gaan dan tot nu toe is aangenomen. Dit is nadrukkelijk een risico voor zowel WAA als haar deelnemende gemeenten!

Daarnaast is en blijft het een gegeven dat de rijksvergoedingen worden bepaald in een landelijke, politieke omgeving die veranderlijk is en waar maatschappelijke waarden vaker prevaleren boven bedrijfseconomische rationaliteit. Ook dit is een risico.

Het zal duidelijk zijn dat álle veranderingen in de inhoud, vorm en structuur rondom de uitvoering van de Wsw over de volle breedte zowel uitvoerings- als financiële risico's met zich mee kan brengen. "Uitloop- en inloop-" resp. transformatierisico's die er kunnen zijn in de volgende verbouwfase bij bestaande modaliteiten maar ook nieuwe risico's die nu nog niet of nauwelijks onderkend zijn maar in de (nabije) toekomst manifest kunnen worden in nieuwe werkwijzen en/of structuren en uitvoeringsmodaliteiten.

Daarnaast is in de Participatiewet aangegeven dat de Wsw vanaf 2015 geen instroom meer zal kennen en derhalve zal deze regeling worden afgebouwd. Door de afbouw van de Wsw krimpt de Wsw-bezetting van het Schap waardoor huidige schaalvoordelen in de uitvoering teruglopen en zelfs geheel of gedeeltelijk wegvallen waardoor de exploitatie van het Schap en/of haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv onder druk komt te staan. Vanaf 2018 is dit al zichtbaar en in 2019 loopt dit zgn. negatieve economy of scale effect verder op. In deze begroting wordt hier rekening mee gehouden maar het is niet mogelijk alle effecten hiervan exact voor alle toekomstige jaren in te schatten. Hierdoor is en blijft dit altijd een risico.

Risico's naar aanleiding van gemeentelijke herindeling

Het herindelingsproces in de regio Noord-Limburg is voorlopig niet aan de orde maar daarom niet minder belangrijk. Dit proces is direct van belang voor WAA omdat een mogelijke verkleining van het Wsw-verzorgingsgebied kan leiden tot een geringer gemeentelijk draagvlak via een lager aanbod van SW-geïndiceerd personeel. Hierdoor kan de bedrijfsvoering (nog) sterker onder druk komen te staan terwijl de financiële draagkracht onder de onderneming WAA kleiner wordt. Hierdoor kunnen in de toekomst activiteiten onder druk komen te staan. De risico's voor WAA vanuit deze optiek zijn bijna niet in te schatten maar daarom niet minder aanwezig.

Demografische risico's

Het maatschappelijk probleem van een vergrijzende samenleving gaat vanzelfsprekend niet aan WAA voorbij. Sterker nog: een analyse van het SW-personeelbestand van WAA geeft aan dat deze problematiek zich bij WAA nog veel nadrukkelijker zal manifesteren dan gemiddeld. De gemiddelde leeftijd van het personeel is in elk opzicht hoger dan het gemiddelde in den lande. Een stijging van de gemiddelde leeftijd gaat gepaard met hogere uitvoeringskosten. Hierbij valt dan onder andere te denken aan hogere loonkosten per fte (meer functie-eindlonen) en hogere prepensioenkosten en vervangingskosten doordat meer gebruik gemaakt wordt van seniorenregelingen c.a.

Op nationaal niveau wordt er steeds nadrukkelijker nagedacht over maar ook gewerkt aan diverse maatregelen om werknemers langer in het arbeidsproces te houden. In de nieuwe Cao voor zowel Wsw- als niet-Wsw-personeel is deze beweging echter slechts mondjesmaat zichtbaar: seniorenregelingen en FPU-achtige modellen worden niet om- en afgebouwd en kennen hele lange uitlooptermijnen voor zittend personeel en stimuleren zo medewerkers eerder om op relatief jonge leeftijd te stoppen met werken dan andersom. Dit omdat deze regelingen nog steeds gepaard gaan met financieel aantrekkelijke voorwaarden voor de medewerkers. Nog los

van het sterk kostenverhogende effect van deze maatregelen voor de individuele bedrijven, zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen een risico vormen voor de bedrijfsvoering van WAA.

Fiscale risico's

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor publiekrechtelijke organisaties van toepassing. Alle activiteiten die via het principe van volkomen concurrentie in een reguliere marktomgeving opereren, worden hierbij vanaf 2016 belast met vennootschapsbelasting (Vpb). Hierbij maakt het dan niet uit of e.e.a. vanuit het privaatrechtelijke of publiekrechtelijk regime is georganiseerd; het doel i.c.m. de aard van de activiteiten is dan bepalend voor de belastingplicht. WAA Venlo e.o. is hierbij aangemerkt als een Gemeenschappelijke Regeling die geen winststreven heeft en die zich om die reden niet als onderneming voor de vennootschapsbelasting kwalificeert. De uitvoeringsorganisatie WAA groep nv is te zien als een overheids-nv die sec de Wsw uitvoert met haar werkactiviteiten en om die reden valt onder de vrijstellingsbepalingen van de nieuwe Wet Vpb. Beide vrijstellingen zijn eind 2017 formeel door de Belastingdienst goedgekeurd en bevestigd. De 100% dochtmaatschappijen van WAA groep nv, zijnde de Beheermaatschappij Werkvoorziening Venlo bv en Vindt bv, zijn beide wel aangemerkt als formeel Vpb-plichtig, maar voeren feitelijk (momenteel) geen onderneming. Hierdoor is de materiële Vpb-plicht voor deze beide bedrijven nagenoeg nihil. Ondanks dat ten aanzien van fiscaliteiten en vennootschapsbelasting e.e.a. vanaf 2017 is uitgekristalliseerd en formeel is goedgekeurd, is het altijd maar de vraag of dit ook in de toekomst zo blijft. De hele wet- en regelgeving op dit terrein is nl. nog steeds volop in beweging. Hierdoor loopt WAA (en haar deelnemende gemeenten) het risico dat in de toekomst toch ooit mogelijke overschotten van het Schap en WAA groep nv worden 'afgeroomd' met vennootschapsbelasting.

Financieringsrisico's

In de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheid) is onder andere opgenomen dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in hun begroting een treasurystatuut moeten opnemen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven van de risico's met betrekking tot treasurybeheer. Voor een uiteenzetting van deze risico's wordt verwezen naar de toelichting onder 'Financiering'.

Overige risico's

Vanaf medio 2018 is in Europa een nieuwe privacywetgeving van kracht die de wettelijke bescherming van persoonsgegevens moet waarborgen. In Nederland is dit vertaald in (aanvullende) wetgeving in de vorm van een zgn. AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Deze wet schrijft gedetailleerd voor hoe, wat en waar een organisatie moet omgaan met de bewaring en verstrekking van persoonsgegevens. Zeker aan een publieke organisatie als WAA, die werkt met een kwetsbare doelgroep, stelt deze wet hoge eisen zowel in middelen als doen als laten van mensen op dit gebied. WAA is in dit kader al een heel traject gelopen van zowel fysieke maatregelen als bewustwording en het als organisatie steeds alert zijn op alles in dit kader. En ondanks dat WAA van mening is dat zij momenteel "AVG-proof", moet er nog het nodige gebeuren om op dit gebied ook op lange termijn volledig AGV-proof te blijven. In de AVG zijn boetes en bestuurlijke maatregelen vastgelegd indien hier niet aan voldaan wordt. En ondanks dat WAA op dit punt naar haar mening AVG-proof is, is het nu, maar ook in de toekomst nooit uit te sluiten dat er iets op dat punt niet goed gaat. Immers: WAA is en blijft een organisatie die draait om en met mensen. En mensen maken nu eenmaal fouten. Vanuit die optiek is er nu, maar ook in de toekomst altijd een risico voor WAA en in het verlengde haar participanten.

2.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap

Door de juridische splitsing vanaf 1-1-2004 loopt het Schap als Gemeenschappelijke Regeling geen directe risico's uit hoofde van het ondernemerschap. Als 100% aandeelhouder in WAA groep nv loopt het Schap deze risico's natuurlijk wel. Immers, de resultaten van WAA groep nv zullen, via de waardering van de deelneming in de nv, een effect hebben op de resultaten van het Schap. Het risico dat voortvloeit uit het ondernemerschap is altijd iets wat blijft, en is inherent aan de structuur en afzetmarkten waarop WAA groep nv opereert.

Een ander risico vanuit die optiek is het gegeven dat met de afronding van de strategienota Samen Anders! de organisatie WAA nadrukkelijk de beweging van "binnen naar buiten" heeft afgerond en als sociaal duurzaam Sw-detacheringsbedrijf verder gaat. Als door interne of externe (markt-) omstandigheden de invulling van detacheringen en uitplaatsingen niet (helemaal) loopt conform afspraken en planning, kan en zal dit financiële gevolgen hebben voor zowel WAA als – in het verlengde hiervan – deelnemende gemeenten. Concreet is bij het opstellen van alle begrotingen vanaf 2015 uitgegaan van een groeiend opnamevermogen van Wsw-medewerkers door bedrijven in de regio tegen reële tarieven. Er is geen rekening gehouden met mogelijke negatieve arbeidsmarktontwikkelingen zoals een teruglopende vraag, toenemende werkloosheid en/of nieuwe concurrentie voor WAA zoals bijv. Wajong.

Het Schap was tot medio 2017 resp. begin 2018 eigenaar van (onder-)gronden aan de Edisonstraat en van de Kwekerij. En ondanks dat zowel het complex aan de Edisonstraat te Venlo als de Kwekerij vervreemd zijn, kan er voor WAA t.a.v. milieuvervuilingen een staartverplichting uit voortvloeien. Dit omdat de wet- en regelgeving t.a.v. zgn. verborgen gebreken rondom dit thema jaarlijks groeit en vertaald wordt in regelgeving maar ook in (uitgestelde) aansprakelijkheid. Ondanks het feit dat WAA van mening is dat er momenteel geen sprake is van milieurisico's en/ of vervuiling van ondergronden c.a., in welke zin dan ook, die niet in beeld en opgelost resp. afgekocht zijn, is hier wel altijd een latent risico aanwezig.

Per 1 juli 2015 is de Wet Werk & Zekerheid (WWZ) ingegaan. Onderdeel van deze wet is de z.g. transitievergoeding bij onvrijwillig ontslag. Deze transitievergoeding kunnen zowel werknemers met een vast contract als werknemers met een tijdelijk contract ontvangen. Ook werknemers die aaneensluitend 2 jaar ziek zijn geweest en uitstromen richting WIA/IVA kunnen aansluitend hierop recht uitoefenen op deze transitievergoeding. Medio 2016 is door het Rijk al aangegeven dat alle al betaalde en toekomstige transitievergoedingen voor de laatste categorie bij het UWV kunnen worden gedeclareerd. Medio 2018 is dit standpunt echter pas formeel verankerd in wet- en regelgeving en kan WAA de tot met medio 2018 in dit kader betaalde transitievergoedingen vanaf april 2020 declareren bij UWV. In totaal gaat het dan om ruim € 250.000 die in de jaarrekening 2018 van WAA groep nv zijn verwerkt als eenmalige incidentele bate! De gehele wet Werk en Zekerheid wordt vanaf 2019 geëvalueerd door de overheid en het is zeker niet uit te sluiten dat diverse onderdelen hiervan in de nabije toekomst zullen worden herzien. Omdat het bij het betalen van transitievergoedingen en de mogelijke declaratie hiervan veelal om grote bedragen per werknemer gaat, ligt hier voor WAA groep nv als ondernemer een groot risico en een risico dat moeilijk beheersbaar is.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

Na de verkoop van haar gronden in 2017 en 2018 heeft WAA Venlo e.o. geen kapitaalgoederen meer. Derhalve is er geen sprake van onderhoud van kapitaalgoederen.

4. Financiering

WAA kent conform de wet FIDO een treasurystatuut en geeft jaarlijks in een aparte paragraaf in de begroting een beschouwing van de rente en financieringsontwikkelingen zoals het Schap die verwacht. Uitgangspunt is hierbij dat er voldoende inzicht moet zijn in korte en langlopende financieringsrisico's van het Schap en op welke wijze het Schap deze risico's beheerst resp. beperkt. Indicatoren hiervoor zijn, naast het financieringsoverzicht, overzichten van leningenrisico's en renterisico's. Benchmarks hiervoor zijn de wettelijke criteria zoals die in de Wet FIDO zijn vastgelegd voor gemeenschappelijke regelingen.

Onderstaand zijn de kasgeldruimte en de renterisico's weergegeven. Uit beide overzichten blijkt dat het Schap in 2018 ruim heeft voldaan aan de hiervoor geldende normen.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000

1^e kwartaal 2018

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo januari	654	5	659
ultimo februari	2.140	8	2.148
ultimo maart	2.229	908	3.137
(4) Gemiddelde van (3)			1.981
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
	-5	Kasgeldlimiet (KGL)	1.149
(6a) = (5>4)		Ruimte onder de KGL	3.131
(6b) = (4>5)		Overschrijding van de KGL	
Berekening kasgeldlimiet (5)			
	-7	Begrotingstotaal 2018	14.017
	-8	Percentage regeling	8,20%
(5) = (7) x (8) / 100		Kasgeldlimiet	1.149

2^e kwartaal 2018

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo april	3.018	16	3.034
ultimo mei	3.799	4	3.803
ultimo juni	3.624	16	3.640
(4) Gemiddelde van (3)			3.492
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
	-5	Kasgeldlimiet (KGL)	1.149
(6a) = (5>4)		Ruimte onder de KGL	4.642
(6b) = (4>5)		Overschrijding van de KGL	
Berekening kasgeldlimiet (5)			
	-7	Begrotingstotaal 2018	14.017
	-8	Percentage regeling	8,20%
(5) = (7) x (8) / 100		Kasgeldlimiet	1.149

3^e kwartaal 2018

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo juli	3.511	3	3.514
ultimo augustus	3.626	10	3.636
ultimo september	3.271	6	3.277
(4) Gemiddelde van (3)			3.476
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
	-5	Kasgeldlimiet (KGL)	1.149
(6a) = (5>4)		Ruimte onder de KGL	4.625
(6b) = (4>5)		Overschrijding van de KGL	
Berekening kasgeldlimiet (5)			
	-7	Begrotingstotaal 2018	14.017
	-8	Percentage regeling	8,20%
(5) = (7) x (8) / 100		Kasgeldlimiet	1.149

4^e kwartaal 2018

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo oktober	2.722	115	2.837
ultimo november	2.320	9	2.329
ultimo december	1.941	6	1.947
(4) Gemiddelde van (3)			2.371
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
	-5	Kasgeldlimiet (KGL)	1.149
(6a) = (5>4)		Ruimte onder de KGL	3.520
(6b) = (4>5)		Overschrijding van de KGL	
Berekening kasgeldlimiet (5)			
	-7	Begrotingstotaal 2018	14.017
	-8	Percentage regeling	8,20%
(5) = (7) x (8) / 100		Kasgeldlimiet	1.149

EMU-saldo		x € 1000			
	Omschrijving	Realisatie 2018	Begroting 2019 voor wijz.	Begroting 2019 na 1e wijz.	Begroting 2020
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-613	-2.446	-2.502	-2.157
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden waaronder in het Schap deelnemende gemeenten, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	1.600	1.396	1.300	1.775
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten	0	0	0	0
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?				
Berekend EMU-saldo		987	-1.050	-1.202	-382

Renterisico vaste schuld

Bedragen x € 1.000

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	2019	2020	2021	2022	2023
(1)	Renteherziening	0	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	763	763	763	763	150
(3)	Renterisico	763	763	763	763	150
(4)	Renterisiconorm	2.768	2.768	2.768	2.768	2.768
(5a) = (4>3)	Ruimte onder risiconorm	2.005	2.005	2.005	2.005	2.618
(5b) = (3>4)	Overschrijding risiconorm	0	0	0	0	0
Berekening	Renterisiconorm					
(4a)	Totaal lasten boekjaar	13.842	13.842	13.842	13.842	13.842
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%
(4) =(4a x 4b/100)	Renterisiconorm boekjaar	2.768	2.768	2.768	2.768	2.768

Volgens art. 2 Wet Fido, betreffende de Regeling Schatkistbankieren voor decentrale overheden, dienen overtollige geldmiddelen in de schatkist te worden aangehouden. Als overtollige geldmiddelen worden bedragen aangemerkt boven 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000.

Liquiditeitsprognose

De primaire begroting 2020, in relatie tot de begroting 2019, leidt tot onderstaande liquiditeitsprognose voor het concern WAA overall in 2020.

Liquiditeitsprognose			
x €1.000	WAA	WAA	Totaal
	Schap	groep nv	
Saldo 1-1-2019	6	12.785	12.791
1e begrotingswijziging 2019			
Resultaat boekjaar	-231	-772	-1.003
Afschrijvingen (im-)materiële vaste activa	0	202	202
Mutaties voorzieningen	n.v.t.	-50	-50
Mutaties bestemmingsreserve	-1.019	n.v.t.	-1.019
Aflossingen langlopende leningen	-763	n.v.t.	-763
Verrekening rekening-courant	2.207	-2.207	0
Mutaties in werkkapitaal	PM	PM	PM
Investeringen in (im-)materiële vaste activa	0	0	0
Desinvesteringen in (im-)materiële vaste activa	0	0	0
Saldo 31-12-2019	200	9.958	10.158
Primaire begroting 2020			
Resultaat boekjaar	-95	-500	-595
Afschrijvingen (im-)materiële vaste activa	0	196	196
Mutaties voorzieningen	n.v.t.	-50	-50
Mutaties bestemmingsreserve	-287	n.v.t.	-287
Aflossingen langlopende leningen	-763	n.v.t.	-763
Verrekening rekening-courant	1.145	-1.145	0
Mutaties in werkkapitaal	PM	PM	PM
Investeringen in (im-)materiële vaste activa	0	0	0
Desinvesteringen in (im-)materiële vaste activa	0	0	0
Saldo 31-12-2020	200	8.459	8.659

Uit bovenstaande prognose blijkt dat, o.b.v. het uitgangspunt dat zowel financiering als liquiditeitenbeheer concern breed binnen WAA bekeken wordt, het concern WAA onverminderd over voldoende financieringsmiddelen en liquiditeiten beschikt voor 2020. Op grond hiervan is het niet opportuun in 2020 nieuwe financieringsmiddelen aan te trekken.

5. Verbonden partijen

Het Schap kent slechts een verbonden partij, namelijk WAA groep nv (gevestigd aan de Edisonstraat 8 te Venlo), waarvan het Schap 100% eigenaar is. WAA groep nv voert namens het schap de Wsw uit op basis van een contract. Het huidige contract loopt tot en met 31 december 2019 en kent een verlengingsoptie voor 2020 en volgende jaren.

Het begrote resultaat van WAA groep nv in 2020 is +/- € 500.000. De begrote totale exploitatie van de WAA groep nv (totaal baten en lasten) over 2019 bedraagt naar verwachting ongeveer € 36.000.000.

6. Lokale heffingen

Het Schap kent geen lokale heffingen.

7. Grondbeleid

Het Schap kent geen grondbeleid. In 2017 en begin 2018 heeft het Schap alle gronden verkocht aan derden. Het Schap heeft vanaf medio 2018 geen gronden meer in bezit.

Overzicht van baten en lasten begroting 2020

Overzicht van baten en lasten

	Primaire begroting 2020		Begroting 2019 na 1e wijziging		Primaire begroting 2019		Werkelijk 2018 *)	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Rijkssubsidie Wsw		11.685		12.122		11.149		12.311
Diverse baten		0		0		0		267
Totale baten		11.685		12.122		11.149		12.578
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	13.236		13.319		12.399		12.388	
Administratiekosten	63		61		61		60	
Personeelskosten bestuur	18		18		18		21	
Rentekosten minus – opbrengsten	66		87		87		100	
Kosten wachtlijstbeheer / herindicatie	110		108		108		110	
Frictiekosten bijdrage aan NV	257		989		820		422	
Projectkosten bijdrage aan NV	30		30		30		30	
Overige algemene kosten	61		60		72		60	
Totale lasten		13.842		14.672		13.595		13.191
Concernresultaat		-2.157		-2.550		-2.446		-613
Dekking concernresultaat:								
Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw		1.775		1.300		1.396		1.600
Begroot saldo baten en lasten		-382		-1.250		-1.050		987
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve		287		1.019		850		452
Toevoegingen aan bestemmingsreserve		0		0		0		-1.372
Begroot resultaat (te dekken uit resp. toe te voegen aan alg.reserve)		-95		-231		-200		67

*) betreft voorlopige cijfers

Kasstroomoverzicht

(x € 1.000)

Resultaat (te dekken uit resp. toe te voegen uit algemene reserve)

Mutaties in bestemmingsreserve

Mutaties in werkkapitaal

Kasstroom uit operationele activiteiten

Desinvesteringen mat. vaste activa

Resultaat deelnemingen

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

Aflossingen van langlopende schulden

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

Mutatie geldmiddelen

	Primaire begroting 2020	Begroting 2019 na 1e wijziging	Primaire begroting 2019	Werkelijk 2018 *)
	-95	-183	-200	67
	-287	-1.019	-850	920
	0	0	0	-1.454
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>-382</u>	<u>-1.202</u>	<u>-1.050</u>	<u>-467</u>
	0	0	0	119
	0	0	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>119</u>
	-764	-764	-764	-764
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>-764</u>	<u>-764</u>	<u>-764</u>	<u>-764</u>
Mutatie geldmiddelen	<u>-1.146</u>	<u>-1.966</u>	<u>-1.814</u>	<u>-1.112</u>

*) betreft voorlopige cijfers

Toelichting op de programmabegroting

Zoals in de begroting 2018 reeds is vermeld dient er nadrukkelijk rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van jaren t/m 2017 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren 2018 en verder, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de Wsw uitvoert, fors lager is dan in voorgaande jaren. Er is vanaf 2018 geen sprake meer van een integrale maar van een deuluitvoering van de Wsw voor de gemeenten via WAA. Dit omdat gemeenten vanaf 1-1-2018 zélf aan de lat staan voor de uitvoering van het beschutte deel van Wsw.

Rijksvergoeding Wsw

	Begroting 2020	Begroting 2019 na 1 ^e wijz.	Begroting 2019 voor wijz.	Realisatie 2018 *)
Rijksvergoeding Wsw regulier	11.685	12.122	11.149	12.311
Bij: bonus Begeleid werken	0	0	0	0
Af: korting rechtmatigheid	0	0	0	0
Totaal rijksbijdrage	11.685	12.122	11.149	12.311
Aantal SE incl. Begeleid werken	460,0	474,2	454,0	487,58
Rijkssubsidie regulier per SE (x € 1)	25.402	25.563	24.558	25.248

* Voorlopige cijfers

De omvang van de door het Schap van de (deelnemende) gemeenten te ontvangen vergoeding is gebaseerd op de (voorlopige) Rijksbijdrage Wsw bijdrage als onderdeel van het participatie-budget 2020 en een raming van de gemiddelde Wsw-bezetting per gemeente voor 2020 per gemeente. De rijkssubsidie per SE 2020 komt € 163 lager uit dan in de begroting 2019 na wijziging, dit a.g.v. een verwachte jaarlijkse (t/m 2020) korting op de rijksbijdrage ad € 550, die in 2020 naar verwachting deels wordt gecompenseerd door een LPO (loonprijscompensatie) van 1%.

De loonkosten per fte Wsw zullen in 2020 stijgen met 1,5 % t.o.v. 2019, dit door een geraamde brutoloonstijging van 1,5%.

Door de stijging van de gemiddelde loonkosten per fte en de daling van de rijkssubsidie per SE verslechtert de subsidieratio (rijkssubsidie t.o.v. de loonkosten Wsw) in 2020 t.o.v. 2019. In 2020 komt deze uit op 82,3% (begroting 2019: 84,1%). Het zgn. "subsidiegat" komt hierdoor in 2020 uit op ca. € 2,5 mio (begroting 2019: € 2,2 mio).

Bijdragen niet-deelnemende gemeenten

Als gevolg van eind 2013 bekrachtigde nieuwe bestuurlijke afspraken in de Regio Noord- Limburg tussen gemeenten zijn de bijdragen voor niet-deelnemende gemeenten bij alle werkvoorzieningsschappen in de regio Noord-Limburg, en derhalve ook bij WAA Venlo e.o., vanaf 1 januari 2014 vastgesteld op een nihil niveau.

Diverse baten

In 2018 zijn gebouwen en grond verkocht, met een boekwinst ad € 267.000. Voor 2020 worden, evenals voor 2019, er geen diverse baten verwacht.

Overige uitvoerings- en plaatsingskosten

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv.

	Begroting 2020	Begroting 2019 na 1 ^e wijz.	Begroting 2019 voor wijz.	Realisatie 2018 *)
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	28.774	28.087	27.311	25.407
Dekkingsgraad rijkssubsidie : Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	0,88	0,91	0,90	0,99

* Voorlopige cijfers

Ten opzichte van de realisatie 2018 stijgen de bruto uitvoerings- en plaatsingskosten per SE in 2019 en 2020, dit vooral door meer verlaging van de uitvoerings- en plaatsingskosten aan WAA groep nv in 2018 ad €1.700.000 t.o.v. 2019 ad €772.000 en t.o.v. 2020 ad €500.000, alle als gevolg van lagere gemeentelijke bijdragen en de inzet van de vrije reserves van het Schap en WAA groep nv ter dekking van tekorten in de verhouding 0,5:2,5.

Personeelskosten bestuur

	Begroting 2020	Begroting 2019 na 1 ^e wijz.	Begroting 2019 voor wijz.	Realisatie 2018 *)
Salarissen en sociale premies	18	18	18	21
Totaal	18	18	18	21

* Voorlopige cijfers

Rentekosten minus –opbrengsten

	Begroting 2020	Begroting 2019 na 1 ^e wijz.	Begroting 2019 voor wijz.	Realisatie 2018 *)
Rentekosten leningen o/g	67	87	87	108
Rentekosten overige	0	0	0	0
Renteopbrengsten	0	0	0	-8
Totaal	67	87	87	108

* Voorlopige cijfers

De rentekosten dalen in 2020, evenals in 2019, als gevolg van contractuele aflossingen op langlopende leningen, waar, binnen de grenzen van FIDO, veel goedkopere kortlopende financiering via rekening courant voor in de plaats komt.

Kosten uitplaatsingen en herindicatie

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van uitplaatsingen en herindicatie van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv. In 2020 is € 110.000 begroot (2019: € 108.000).

Projectkosten bijdrage aan NV

	Begroting 2020	Begroting 2019 na 1 ^e wijz.	Begroting 2019 voor wijz.	Realisatie 2018 *)
Projectkosten bijdrage aan NV	30	30	30	30
Totaal	30	30	30	30

* Voorlopige cijfers

De bijdrage in de projectkosten aan WAA groep nv worden, op basis van bestuursbesluiten, gedekt uit de bestemmingsreserve.

Friciekosten bijdrage aan NV

	Begroting 2020	Begroting 2019 na 1 ^e wijz.	Begroting 2019 voor wijz.	Realisatie 2018 *)
Friciekosten bijdrage aan NV	257	989	820	422
Totaal	257	989	820	422

* Voorlopige cijfers

De frictiekosten worden, op basis van bestuursbesluiten, gedekt uit de bestemmingsreserve. A.g.v. de later dan verwachte ombouw en afbouw van de activiteiten in 2017 en 2018 drukken de begrote frictiekosten voor een groot deel op 2019. Vanaf 2020 dalen de frictiekosten t.o.v. 2019.

Overige algemene kosten

	Begroting 2020	Begroting 2019 na 1 ^e wijz.	Begroting 2019 voor wijz.	Realisatie 2018 *)
Accountantskosten	45	45	45	54
Kosten modernisering Wsw	5	5	5	5
Onvoorzien	11	10	22	0
Overige	0	0	0	1
Totaal	61	60	72	60

* Voorlopige cijfers

Onder de post Onvoorzien zijn, naast een budget voor onvoorziene zaken, in 2020 (evenals in 2019) ook middelen begroot om eventuele verschillen tussen de ontvangen rijksbijdrage en Uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw a.g.v. afwijkingen tussen begrote en feitelijk ingevulde Wsw bezetting bij het Schap te kunnen opvangen.

Onttrekkingen uit bestemmingsreserve

De hierboven vermelde bijdragen in projectkosten en frictiekosten aan WAA groep nv worden op basis van bestuursbesluiten gedekt uit bestemmingsreserves.

	Begroting 2020	Begroting 2019 na 1 ^e wijz.	Begroting 2019 voor wijz.	Realisatie 2018 *)
Projectkosten bijdrage aan NV	30	30	30	30
Frictiekosten bijdrage aan NV	257	989	820	422
Totaal	287	1.019	850	452

* Voorlopige cijfers

Toevoeging aan bestemmingsreserve

In 2019 en 2020 is geen toevoeging aan de bestemmingsreserve begroot. De in voorgaande jaren gereserveerde frictiemiddelen zijn naar verwachting toereikend om de geplande ombouw/transitie van WAA volledig te financieren.

Gemeentelijke bijdrage Wsw ter financiering van het tekort

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2020	Begroting 2019 na 1 ^e wijz.	Begroting 2019 voor wijz.	Realisatie 2018 *)
Gemeentelijke bijdrage i.v.m.				
• dekking regulier exploitatietekort	2.455	2.455	2.455	2.455
• frictiebijdrage	728	728	728	728
• verlaging / aanvulling weerstandvermogen	-91	-566	-470	-266
• af: verlaging i.v.m. overname Werken in buurten door gemeenten	-1.317	-1.317	-1.317	-1.317
Totaal gemeentelijke bijdrage Wsw	1.775	1.300	1.396	1.600
Aantal SE incl. Begeleid werken	667,1	687,7	685,2	711,2
Af: naar Werken in buurten	-207,1	-213,5	-231,2	-222,0
Resteert aantal SE	460,0	474,2	454,0	489,2
Gemeentelijke bijdrage per SE (x € 1)	3.859	2.741	3.075	3.271

* Voorlopige cijfers

Taakvelden

Het Schap voert één programma uit, zijnde de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van WAA is hierop gericht, waardoor er geen sprake is van over the headkosten, resp. kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Er is derhalve bij het Schap alleen sprake van algemene overheadkosten zijnde indirecte kosten.

Taakvelden (in € 1.000)	Primaire Begroting 2020		Begroting 2019 na 1e wijziging		Primaire Begroting 2019		Realisatie 2018	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
0. Bestuur en Ondersteuning								
0.1 Bestuur		18		18		18		21
0.4 Overhead		155		151		163		150
0.5 Treasury		66		87		87		100
0.8 Overige baten en lasten		257		989		820	267	422
0.10 Mutaties reserves	287		1.019		850		452	1372
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	95		231		200			67
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	13.460	13.346	13.422	13.427	12.545	12.507	13.911	12.498
Totaal generaal	13.842	13.842	14.672	14.672	13.595	13.595	14.630	14.630

Kengetallen

Bedragen in €	Begroting 2020	Begroting 2019 na 1 ^e wizj.	Begroting 2019 voor wizj.	Realisatie 2018 *)
Aantal Wsw-ers in SE (gemiddeld)	667,1	687,7	685,2	711,2
Af: naar Werken in buurten	-207,1	-213,5	-231,2	-222,0
Resteert aantal SE	460,0	474,2	454,0	489,2
Rijkssubsidie regulier per SE	25.402	25.563	24.558	25.248
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	28.774	28.087	27.311	25.407
Dekkingsgraad rijkssubsidie : uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	0,88	0,91	0,90	0,99
Ziekteverzuim Wsw	12,0%	12,0%	12,0%	17,5%

* Voorlopige cijfers